

«Արմբրոկ» ԲԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

*2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	1
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հաշվետու ընկերությունը.....	5
2. Պատրաստման հիմունքներ.....	6
3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ.....	6
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ	22
5. Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	23
6. Չուտ տոկոսային եկամուտ.....	25
7. Կոմիսիոն վճարների գծով եկամուտներ և ծախսեր	25
8. Առևտրային զուտ օգուտ.....	25
9. Անձնակազմի գծով ծախսեր	26
10. Վարչական ծախսեր	26
11. Շահութահարկ	26
12. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27
13. Ժամկետային ավանդներ	28
14. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով ստացման ենթակա գումարներ.....	28
15. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	28
16. Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	29
17. Ներդրումներ ասոցիացված ընկերությունում.....	30
18. Ներդրումներ համատեղ ձեռնարկությունում.....	30
18. Ներդրումներ համատեղ ձեռնարկությունում (շարունակություն).....	31
19. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ.....	31
20. Վարձակալություն	31
20. Վարձակալություն (շարունակություն)	32
21. Այլ ակտիվներ	33
22. Սեփական կապիտալ	34
23. Հետզնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	34
24. Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	35
25. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	35
26. Ռիսկերի կառավարում.....	35
27. Իրական արժեքի չափում.....	41
28. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	42
29. Կապիտալի կառավարում	42
30. Պայմանական պարտավորություններ	43
31. Կապակցված կողմեր	43

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Արմբրոկ» բաց բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Արմբրոկ» բաց բաժնետիրական ընկերության («Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ների):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ Հաշվապահների Էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ Անկախության Միջազգային Ստանդարտները) (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք), և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԻ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, ով այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ 2022 թվականի ապրիլի 27-ին արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան պատրաստելու և ճշմարիտ ներկայացնելու, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, համապատասխան դեպքերում անընդհատ գործելու հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին համաձայն իրականացրած աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն աուդիտի ողջ ընթացքում: Մենք նաև իրականացնում ենք հետևյալը՝

- ▶ Հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- ▶ Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, սակայն ոչ Ընկերության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:
- ▶ Քնահատում ենք կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան տեղեկատվության բացահայտման խելամտությունը:
- ▶ Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Ընկերության անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն դարձնել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Ընկերության գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- ▶ Քնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին վերահսկողությանը վերաբերող կարևոր թերությունների մասին:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ

Գլխավոր տնօրեն
Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր

Էրիկ Հայրապետյան

Պատասխանատու աուդիտոր՝

Արմինե Ոսկանյան

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	Ծան.	2022թ.	2021թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսարդյույթի մեթոդով	6	1,258,388	1,227,452
Տոկոսային ծախս	6	(1,159,338)	(944,531)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		99,050	282,921
Կոմիսիոն վճարների գծով եկամուտներ	7	3,959,508	247,963
Կոմիսիոն վճարների գծով ծախսեր	7	(992,278)	(125,916)
Չուտ կոմիսիոն վճարների գծով եկամուտ		2,967,230	122,047
Թրեյդինգի գուտ օգուտ	8	7,598,612	115,855
Չուտ վնաս այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից		(583,369)	(137,605)
Չուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթի վերագնահատումից		551,994	(18,579)
Այլ եկամուտ		8,708	2,487
Անձնակազմի գծով ծախսեր	9	(7,492,903)	(135,779)
Վարչական ծախսեր	10	(211,152)	(98,529)
Ասոցիացված ընկերության շահույթի բաժնեմաս	17	4,729	18,069
Համատեղ ձեռնարկության արդյունքների բաժնեմաս	18	-	(331)
Կորուստների գծով պահուստի գուտ ծախս	26	13,632	(527)
Շահույթը նախքան շահութահարկով հարկումը		2,956,531	150,029
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(419,294)	(30,818)
Տարվա շահույթ		2,537,237	119,211
Այլ համապարփակ վնաս			
<i>Շահույթում կամ վնասում հետագայում վերադասակարգման ենթակա հոդվածներ՝</i>			
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումների գծով իրական արժեքի վնաս		(684,746)	(767,562)
Նվազեցում՝ կուտակային օգուտ/(վնաս) օտարումից շահույթում կամ վնասում վերադասակարգված ներդրումների գծով		583,369	137,605
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում շարժի գծով շահութահարկի ազդեցություն		18,293	113,392
Այլ համապարփակ վնաս՝ առանց շահութահարկի		(83,084)	(516,565)
Ընդամենը տարվա համապարփակ (վնաս)/օգուտ		2,454,153	(397,354)

Հաստատվել են հրապարակման համար 2023թ. մայիսի 2-ին:

 Արամ Կապուջյան
 Գործադիր տնօրեն

 Սիրամուշ Խովհանյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 5-44 էջերում գետնդրված ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազար ՀՀ դրամ	Ծան.	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	4,606,794	33,549
Ժամկետային ավանդներ	13	6,189	97,020
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով ստացման ենթակա գումարներ	14	995,337	-
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			
- Ընկերության կողմից պահվող	15	2,057,159	743,215
- Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված	15	563,002	395,878
- Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառություններով գրավադրված	15	932,786	76,754
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			
- Ընկերության կողմից պահվող	16	1,502	148,390
- Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված	16	8,157,158	11,065,739
- Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառություններով գրավադրված	16	-	101,230
Ներդրումներ ասոցիացված ընկերությունում	17	144,288	139,559
Ներդրումներ համատեղ ձեռնարկությունում	18	22,833	22,833
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	19	205,023	206,250
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20	162,321	182,611
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	11	51,029	-
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ակտիվներ		-	1,697
Այլ ակտիվներ	21	499,967	84,989
		18,405,388	13,299,714
Ընդամենը ակտիվներ			
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	22	267,150	267,150
Եմիսիոն եկամուտ		208,011	208,011
Գլխավոր պահուստ		79,670	79,670
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով պահուստ		(52,533)	30,551
Զբաղիված շահույթ		4,063,397	1,633,020
		4,565,695	2,218,402
Պարտավորություններ			
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	23	8,309,880	10,677,662
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24	887,418	163,692
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություններ		471,717	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	-	2,965
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	20	145,750	157,675
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	26	3,997,251	51,641
Պահուստներ		27,677	27,677
		13,839,693	11,081,312
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
		18,405,388	13,299,714

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Այլ համապարփակ ֆին. արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆին. ակտիվների պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	267,150	208,011	79,670	547,116	1,754,244	2,856,191
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	119,211	119,211
Տարվա այլ համապարփակ վնաս						
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքերի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն, առանց հարկման	-	-	-	(516,565)	-	(516,565)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(516,565)	119,211	(397,354)
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	(240,435)	(240,435)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	267,150	208,011	79,670	30,551	1,633,020	2,218,402
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	2,537,237	2,537,237
Տարվա այլ համապարփակ վնաս						
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքերի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն, առանց հարկման	-	-	-	(83,084)	-	(83,084)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(83,084)	2,537,237	2,454,153
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	(106,860)	(106,860)
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	267,150	208,011	79,670	(52,533)	4,063,397	4,565,695

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	Ծան.	2022թ.	2021թ.
Գործառնական գործունեություն			
Ստացված տոկոսներ		1,476,750	1,241,030
Վճարված տոկոսներ		(1,139,380)	(918,289)
Ստացված կոմիսիոն վճարներ		3,675,800	214,098
Վճարված կոմիսիոն վճարներ		(796,575)	(122,200)
Այլ գործառնական եկամուտ		8,709	825
Աշխատավարձ և այլ առնչվող վճարումներ		(4,195,273)	(106,170)
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(165,373)	(103,184)
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունը		(1,135,342)	206,110
<i>Շրջանառու կապիտալի փոփոխություններ՝</i>			
Ավանդներ		90,831	393,000
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր		(995,604)	-
Ներդրումային արժեթղթեր		8,445,714	3,076,944
Այլ ակտիվներ		35,408	15,812
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		751,213	(452,856)
Հետզնման պայմանագրեր		(2,283,479)	(2,703,675)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		78,748	(5,926)
Գործառնական շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		4,987,489	529,409
Վճարված շահութահարկ		(6,230)	(90,944)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		4,981,259	438,465
Ներդրումային գործունեություն			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(24,262)	(150,808)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(24,262)	(150,808)
Ֆինանսական գործունեություն			
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	20	(34,000)	(34,000)
Վճարված շահաբաժիններ	22	(106,860)	(231,695)
Ֆինանսական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		(140,860)	(265,695)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		4,816,137	21,962
Արտարժույթի փոխարժեքի զուտ տարբերություն		(239,289)	(14,660)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հունվարի 1-ի դրությամբ		34,150	26,848
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12	4,610,998	34,150

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հաշվետու ընկերությունը

ա) Գործունեությունը

«Արմբրոկ» ԲԲԸ (այսուհետ «Ընկերություն») ներդրումային ընկերություն է, որի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Ընկերությունը գրանցվել է 2008 թվականի նոյեմբերի 4-ին՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից և ստացել թիվ 10 լիցենզիան: «Արմբրոկ» ԲԲԸ-ն հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ Հայաստանի Հանրապետության Զաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով: Ընկերության վերաբերենդավորման արդյունքում նախկինում օգտագործված «Արմենբրոկ» ԲԲԸ անվանումը փոխարինվել է «Արմբրոկ» ԲԲԸ-ով:

2022 և 2021 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Արամ Կայֆաջյանը:

Ընկերությունը գործունեություն է իրականացնում արժեթղթերի և արտարժույթի շուկաներում, մասնավորապես՝

- ▶ իրականացնում է արժեթղթերի տեղաբաշխում,
- ▶ իրականացնում է արժեթղթերի հավատարմագրային կառավարում,
- ▶ հանդիսանում է արժեթղթերի բրոքեր և դիլեր,
- ▶ մատուցում է ռեեստրավարման և պահառության ծառայություններ,
- ▶ տրամադրում է խորհրդատվություն արժեթղթերի շուկայի վերաբերյալ,
- ▶ իրականացնում է արտարժույթի անկանխիկ առուվաճառքի գործառնություններ:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, Երևան, Հանրապետության փողոց 39: 2022 թվականի ընթացքում Ընկերությունը ընդլայնել է առուվաճառքի գործառնությունների շրջանակը միջազգային շուկայում, այնինչ՝ 2021 թվականին և ավելի վաղ տարիներին իրականացրել է միայն արժեթղթերի առուվաճառքի գործառնություններ Հայաստանում:

2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունեցել է 37 աշխատակից (2021 թ. դեկտեմբերի 31՝ 19 աշխատակից):

բ) Գործարար միջավայրը Հայաստանում

Ընկերությունն իր հիմնական գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, այն ենթակա է Հայաստանի տնտեսական և ֆինանսական շուկաների ազդեցությանը, որոնք հանդիսանում են զարգացող շուկաներ: Իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, որոնք այլ իրավական և հարկաբյուջետային խոչընդոտների հետ միասին նպաստում են Հայաստանում գործող կազմակերպությունների առջև ծառայած մարտահրավերներին: Բացի այդ, 2020թ. սեպտեմբերին Լեռնային Ղարաբաղում զինված հակամարտության բռնկումը, դրան հաջորդած Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ հրադադարի պայմանավորվածությունը և, հետագայում, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հակամարտության սրումը ավելի են մեծացրել բիզնես միջավայրի անորոշությունը:

Ուկրաինայի հետ պատերազմի արդյունքում շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ խիստ տնտեսական պատժամիջոցներ են սահմանել Ռուսաստանի և Բելառուսի նկատմամբ՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ: Պատերազմի սկզբից ի վեր նկատվել է ռուսական ռուբլի՝ արտարժույթի նկատմամբ զգալի անկայունություն, ինչպես նաև՝ Ռուսաստանի արժեթղթերի շուկայում և այլ շուկաներում ցուցակված ռուսական ընկերությունների արժեքի զգալի կորուստ: Իրավիճակը դեռ չի հանգուցալուծվել, սակայն այն արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների ինչպես Ուկրաինայում, այնպես էլ Ռուսաստանում և ամբողջ աշխարհում: Ռուսաստանը և Ուկրաինան Հայաստանի առանցքային առևտրային գործընկերներից են:

Պատերազմի արդյունքում տեղի է ունեցել ոչ ռեզիդենտների (հատկապես Ռուսաստանից) ներհոսք Հայաստան, ինչը դրական ազդեցություն է ունեցել Հայաստանի տնտեսության վրա, ինչի արդյունքում Հայաստանը գրանցել է տնտեսության երկնիշ անձ, գնաճի բարձր մակարդակն ընդհանուր առմամբ ավելացրել է հասույթը կոնկրետ Ընկերությունում: Մասնավորապես, այն Ընկերությանը լավ հնարավորություն է ընձեռնել մուտ գործել միջազգային առևտրային շուկաներ՝ ներգրավելով որակավորված և փորձառու ոչ-ռեզիդենտ թերյոդների, որոնք ներդրել են իրենց գիտելիքը, փորձը՝ ապահովելու Ընկերության մուտքը ներ շուկաներ և առևտրային գործունեության նոր տեսակներ: Ընկերության ղեկավարությունը վերահսկում է տնտեսական իրավիճակը ընթացիկ պայմաններում: Զանի որ պատերազմը դեռևս շարունակվում է, հնարավոր չէ հուսալիորեն գնահատել այն վերջնական ազդեցությունը, որը կարող է ունենալ Ընկերության գործունեության վրա, քանի որ անորոշություն կա ընդհանուր տնտեսության վրա ազդեցության աստիճանի վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ

ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն՝ թողարկված Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

բ) Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է ՀՀ դրամը, որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթը, որով էլ ներկայացված են սույն ֆինանսական հաշվետվությունները: Բոլոր ֆինանսական տվյալները կլորացված են հազար դրամի չափով, եթե այլ բան նշված չէ:

գ) Չափման հիմունքներ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

դ) Վերադասակարգում

Նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում արտարժույթի վերագնահատումից զուտ վնասի վերադասակարգումը կատարվել է իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ շահույթից՝ ընթացիկ տարում օգտագործված դասակարգմանը համապատասխանելու համար: Այս վերադասակարգումը ազդեցություն չի ունեցել զուտ շահույթի, սեփական կապիտալի կամ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության վրա՝ ներկայացված նախկինում:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ

ա) Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը չափում է ֆինանսական գործիքները, ինչպիսիք են ներդրումային արժեթղթերը, իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Իրական արժեքն այն գումարն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքի արդյունքում կստացվեր ակտիվը վաճառելիս, կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս չափման օրվա դրությամբ: Իրական արժեքի չափումը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ ակտիվի վաճառքի կամ պարտավորության փոխանցման գործարքը տեղի է ունենում՝

- ▶ Ակտիվի կամ պարտավորության համար առաջնային շուկայում, կամ
- ▶ Առաջնային շուկայի բացակայության դեպքում, ակտիվի կամ պարտավորության կամ համար առավել բարենպաստ շուկայում:

Առաջնային կամ առավել բարենպաստ շուկան պետք է հասանելի լինի Ընկերության կողմից: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է այն ենթադրությունների հիմա վրա, որ շուկայի մասնակիցները կկիրառեն ակտիվի կամ պարտավորության գինը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց տնտեսական շահերից ելնելով:

Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի կարողությունը գեներացնել տնտեսական օգուտներ՝ ակտիվը լավագույնս օգտագործելով կամ այն վաճառելով շուկայի այլ մասնակցի, որը ակտիվը լավագույնս կօգտագործի:

Ընկերությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկաներ, որոնք համապատասխանում են հանգամանքներին և որոնց մասով առկա են բավարար տվյալներ իրական արժեքը որոշելու համար՝ առավելագույնս օգտագործելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալները և նվազագույնի հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը:

Բոլոր ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց մասով իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև.

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

- ▶ 1-ին մակարդակ. նույն ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված);
- ▶ 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող);
- ▶ 3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում են իրական արժեքով շարունակական հիմունքով, Ընկերությունը որոշում է, թե արդյոք տեղաշարժեր են տեղի ունեցել հիերարխիայի մակարդակների միջև՝ վերագնահատելով դասակարգումը (հիմնվելով ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք նշանակալի են իրական արժեքը գնահատման համար) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

բ) Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային միավորները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
ՀՀ դրամ / 1 ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
ՀՀ դրամ / 1 եվրո	420.06	542.61
ՀՀ դրամ / 1 ռուբլի	5.59	6.42

Ոչ դրամային միավորները չեն փոխարկվում և չափվում են սկզբնական արժեքով (փոխարկվում են կիրառելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը), բացառությամբ հաշվեկշռային արժեքով չափվող որ դրամային միավորների, որոնք արտահայտված են արտարժույթով, որոնք փոխարկվում են իրական արժեքի որոշման ամսաթվին սահմանված փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային միավորների փոխարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում «Չուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթի վերագնահատումից» հոդվածում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային միավորների փոխարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային միավորների փոխարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնք վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային միավորների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

գ) Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային պարտավորությունների կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված այն ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի և պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը (բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների), համապատասխանաբար ավելացվում կամ նվազեցվում են ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքից, սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվների բոլոր կանոնավոր ձեռքբերումները և վաճառքները ճանաչվում և ապաճանաչվում են վճարման ամսաթվի դրությամբ: Կանոնավոր ձեռքբերումը և վաճառքը ֆինանսական ակտիվների այն ձեռքբերումները և վաճառքներն են, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարումը կանոնակարգման կամ շուկայի կողմից սահմանված ժամկետներում: Բոլոր ճանաչված ֆինանսական ակտիվները այնուհետև գնահատվում են կամ ամորտիզացված արժեքով, կամ իրական արժեքով՝ կախված ֆինանսական ակտիվների դասակարգումից:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահպանել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմանները որոշակի օրերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Հետևյալ պայմաններին համապատասխանող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով՝

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը և վաճառել ֆինանսական ակտիվները, և
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմանները որոշակի օրերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Չնայած վերոնշյալին՝ Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ կարող է կատարել ընտրություն/դասակարգում՝ մշտական հիմունքներով՝

- ▶ Ընկերությունը կարող է մշտական հիմունքներով որոշել ներկայացնել այլ համապարփակ եկամուտում սեփական կապիտալի ներդրման իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները՝ որոշակի չափանիշների պահպանման դեպքում, և
- ▶ Ընկերությունը կարող է մշտական հիմունքներով դասակարգել պարտքային գործիքը, որը չափվում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով, ինչպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե այն վերացնում կամ զգալիորեն նվազեցնում է հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը:

Ամորտիզացված արժեքը և արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակաշրջանում պարտքային գործիքի ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի և տոկոսային եկամտի բաշխման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների համար՝ բացառությամբ գնված կամ ի սկզբանե պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների (օրինակ՝ այն ակտիվները, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ) արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն գեղջում է ապագա գնահատված կանխիկի ստացումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարզևավճարներ կամ գեղջեր)՝ բացառությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային գործիքի ակնկալվող գործողության ժամանակաշրջանի ողջ ընթացքում, կամ, ըստ անհրաժեշտության, ավելի կարճ ժամանակաշրջանում՝ հասցնելով սկզբնական ճանաչման պահին առկա զուտ հաշվեկշռային արժեքին: Գնված կամ ի սկզբանե պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար պարտքային գծով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է՝ գեղջելով ապագա գնահատված դրամական հոսքերը՝ այդ թվում նաև ակնկալվող պարտքային կորուստները, մինչև պարտքային գործիքի ամորտիզացված արժեքը սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով գնահատվում է ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կուտակված ամորտիզացիան՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ սկզբնական և ներկա արժեքի միջև ցանկացած տարբերության դեպքում՝ ճշգրտված ցանկացած կորստի գծով պահուստի չափով: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ցանկացած կորստի գծով պահուստի ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը պարտքային գործիքների համար, որոնք այնուհետև չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով: Ֆինանսական ակտիվների համար՝ բացառությամբ գնված կամ ի սկզբանե պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների, տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի համար՝ բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների, որոնք այնուհետև պարտքային առումով արժեզրկվում են (տես ստորև): Հետագայում պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ՝ ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի մասով: Եթե հետագա հաշվետու ժամանակաշրջաններում պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը բարելավվում է այնքան, որ ֆինանսական ակտիվն այլևս չի հանդիսանում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի գծով:

Գնված կամ ի սկզբանե պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար Ընկերությունը ճանաչում է տոկոսային եկամուտ՝ կիրառելով պարտքային առումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ ֆինանսական ակտիվի՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ ամորտիզացված արժեքի գծով: Այս հաշվարկը չի վերադարձվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկը հետագայում բարելավվում է այնքան, որ ֆինանսական ակտիվը այլևս պարտքային առումով չի արժեզրկվում:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և ներառված է «տոկոսային եկամուտ» հոդվածում:

Պարտքային գործիքներ՝ դասակարգված որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող

Ընկերության կողմից պահվող պետական պարտատոմսերը դասակարգվում են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող: Պետական պարտատոմսերը սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով գումարած գործարքի գծով ծախսերը: Հետագայում այդ պետական պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները, որոնք առաջացել են փոխարժեքի գծով օգուտից կամ վնասից (տես ստորև), արժեզրկման գծով օգուտները կամ կորուստները և տոկոսային եկամուտը՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարները համընկնում են այն գումարների հոտ, որոնք կճանաչվեին շահույթում կամ վնասում, եթե այդ պետական պարտատոմսերը չափվեին ամորտիզացված արժեքով: Այս պետական պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի բոլոր այլ փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում և կուտակվում են ներդրումների վերագնահատման պահուստի կազմում: Այդ պետական պարտատոմսերի ապաճանաչման դեպքում կուտակված շահույթները կամ վնասները, որոնք նախկինում ճանաչվել են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, վերադասակարգվում են շահույթում կամ վնասում:

Բաժնային գործիքներ՝ դասակարգված որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է մշտական հիմունքներով (գործիք առ գործիք սկզբունքով) դասակարգել բաժնային գործիքներում ներդրումները որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող: Բաժնային գործիքները չեն կարող դասակարգվել որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե բաժնային ներդրումը պահվում է վաճառքի համար կամ բիզնես միավորման արդյունքում առաջացած պայմանական վարձատրության համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվը պահվում է վաճառքի համար, եթե՝

- ▶ այն ձեռք է բերվել հիմնականում տեսանելի ապագայում վաճառքի նպատակով, կամ
- ▶ սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ընկերության կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- ▶ այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք (բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքի, որը հանդիսանում է ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր կամ դասակարգված է և օգտագործվում է որպես հեջավորման գործիք):

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքներում ներդրումները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով գումարած գործարքի գծով ծախսերը:

Այնուհետ, դրանք չափվում են իրական արժեքով՝ համապարփակ եկամուտում ճանաչված և ներդրումների վերագնահատման պահուստում կուտակված իրական արժեքի փոփոխությունից բխող շահույթների և վնասների մասով: Կուտակային օգուտը կամ վնասը չեն դասակարգվում շահույթում կամ վնասում բաժնային ներդրումների օտարման գծով, փոխարենը, այն փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինները հստակ ներկայացնում են ներդրումների գծով ծախսերի մի մասի վերականգնում: Շահաբաժինները ներառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «ֆինանսական եկամուտ – տոկոսային եկամուտ» հոդվածում:

Ընկերությունը չի դասակարգում բաժնային գործիքներում այն ներդրումները, որոնք չեն պահվում վաճառքի համար, որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն չափվում ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով, չափվում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով:

Մասնավորապես՝

- ▶ Բաժնային գործիքներում ներդրումները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե միայն Ընկերությունը չի դասակարգում բաժնային գործիքներում ներդրումները, որը չի պահվում վաճառքի կամ բիզնես միավորման արդյունքում առաջացած պայմանական վարձատրության համար, որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող սկզբնական ճանաչման ժամանակ:
- ▶ Պարտքային գործիքները, որոնք չեն համապատասխանում ամորտիզացված արժեքի չափանիշին կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման չափանիշին, դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող: Ինչպես նաև, պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են կամ ամորտիզացված արժեքով չափման համար նախատեսված չափանիշներին, կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման համար նախատեսված չափանիշներին, կարող են դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող սկզբնական ճանաչման ժամանակ, եթե այսպիսի դասակարգումը վերացնում կամ զգալիորեն նվազեցնում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը («հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանություն»), ինչը կառաջանար ակտիվների կամ պարտավորությունների չափումից կամ տարբեր հիմունքներով այդ ակտիվների կամ պարտավորությունների մասով օգուտի կամ վնասի ճանաչումից:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները սահմանվում են իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում՝ ներառյալ ողջ օգուտը կամ վնասը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն դեպքում, երբ նրանք չեն հանդիսանում հեջային գործիքների մաս: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գույտ օգուտը կամ վնասը ներառում է ֆինանսական ակտիվի մասով ցանկացած շահաբաժին կամ ստացված տոկոս և ներառվում է «շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից գույտ օգուտ կամ վնաս» հոդվածում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը որոշվում է այդ արտարժույթով և փոխարկվում են սփոթ փոխարժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ժամականաշրջանի վերջի դրությամբ: Մասնավորապես՝

- ▶ Հեջային գործիքների մաս չհանդիսացող, ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների մասով արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասում «շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ օգուտ կամ վնաս» հոդվածում;
- ▶ Հեջային գործիքների մաս չհանդիսացող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների մասով պարտքային գործիքի ամորտիզացված արժեքի գծով արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասում «շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ օգուտ կամ վնաս» հոդվածում: Այլ փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ներդրումների վերականգնման պահուստի այլ համապարփակ եկամուտում;
- ▶ Հեջային գործիքների մաս չհանդիսացող, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների մասով արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասում «շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ օգուտ կամ վնաս» հոդվածում; և
- ▶ Այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների մասով փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ներդրումների վերականգնման պահուստի այլ համապարփակ եկամուտում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները պարտքային գործիքներում ներդրումների մասով, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով, վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի, ժամկետային ավանդների, բանկային հաշիվների, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի վրա ակնկալվող պարտքային կորուստների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարը թարմացվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին՝ պարտքային ռիսկի փոփոխությունների արտացոլման համար համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչման պահից:

Ընկերությունը մշտապես ճանաչում է ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ (ակնկալվող պարտքային կորուստներ)՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և վարձակալական դեբիտորական պարտքերի գծով: Այս ֆինանսական ակտիվների ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են պահուստի մատրիցայի կիրառմամբ՝ հիմք ընդունելով Ընկերության պարտքային կորստի պատմական փորձը, որը ճշգրտված է պարտապանների նկատմամբ կիրառվող հատուկ գործոնների մասով, ինչպես նաև ընդհանուր տնտեսական դրության և հաշվետու ժամանակաշրջանի պայմանների և ընթացիկ և կանխատեսվող ուղղությունների գնահատումը, այդ թվում նաև ժամանակի մեջ դրամի արժեքը, անհրաժեշտության դեպքում:

Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների համար Ընկերությունը ճանաչում է ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, երբ սկզբնական ճանաչումից ի վեր նկատվել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը զգալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Ընկերությունը չափում է ֆինանսական գործիքի մասով կորստի գծով պահուստը 12-ամսյա ԱՊԿ-ի չափով:

Ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ-ները իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք հանգեցնում են բոլոր հնարավոր դեֆոլտային իրադարձություններին՝ ֆինանսական գործիքի գործողության ժամկետի ընթացքում: Ի հակադրություն, 12-ամսյա ԱՊԿ-ն ներկայացնում է գումար, որը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո 12 ամսվա ընթացքում կարող է հանգեցնել ֆինանսական գործիքի հավանական դեֆոլտային իրադարձությունների:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

(i) Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Սկզբնական ճանաչումից ի վեր ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման նպատակով Ընկերությունը համեմատում է ֆինանսական գործիքի դեֆոլտի ռիսկը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ֆինանսական գործիքի տեղի ունեցած դեֆոլտի ռիսկը գործիքի սկզբնական ճանաչման ամսաթվի դրությամբ: Այս գնահատումը կատարելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում որակական և քանակական տեղեկությունները, որոնք ողջամիտ և հիմնավորված են, ներառյալ փորձը և կանխատեսումները՝ առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի: Կանխատեսումները ներառում են այն ոլորտների ապագա հեռանկարները, որտեղ գործում են Ընկերության պարտապանները, տեղեկություններ, ստացված տնտեսական փորձագետների զեկույցներից, ֆինանսական վերլուծաբաններից, պետական մարմիններից և այլ նմանատիպ կազմակերպություններից, ինչպես նաև փաստացի և կանխատեսվող տնտեսական տեղեկությունների ներքին և արտաքին տարբեր աղբյուրներ, որոնք վերաբերում են Ընկերության հիմնական գործունեությանը:

Մասնավորապես, սկզբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի նշանակալի աճը գնահատելիս հաշվի է առնվում հետևյալ տեղեկատվությունը՝

- ▶ Ֆինանսական գործիքի արտաքին (առկայության դեպքում) կամ ներքին պարտքային վարկանիշի փաստացի կամ ակնկալվող նշանակալի վատթարացում;
- ▶ Որոշակի ֆինանսական գործիքի մասով պարտքային ռիսկի արտաքին շուկայական ցուցանիշի նշանակալի վատթարացում, օր.՝ պարտքային սփրեդի նշանակալի աճ, պարտապանի համար պարտքային դեֆոլտի սվոփ գներ, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվի գործողության տևողությունը կամ այն մակարդակը, որքանով որ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը ցածր է դրա ամորտիզացված արժեքից;
- ▶ բիզնես, ֆինանսական կամ տնտեսական պայմանների առկա կամ կանխատեսվող անբարենպաստ փոփոխություններ, որոնք կարող են հանգեցնել պարտապանի՝ իր վճարման պարտականությունները կատարելու ունակության նշանակալի նվազեցման;
- ▶ պարտապանի գործունեության արդյունքների փաստացի կամ ակնկալվող նշանակալի վատթարացում;
- ▶ նույն պարտապանի այլ ֆինանսական գործիքների պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ; և
- ▶ պարտապանի կանոնակարգող, տնտեսական կամ տեխնոլոգիական միջավայրերի փաստացի կամ ակնկալվող անբարենպաստ փոփոխություններ, ինչը կարող է հանգեցնել պարտապանի՝ իր վճարման պարտականությունները կատարելու ունակության նշանակալի նվազեցման:

Անկախ վերոնշյալ գնահատման արդյունքից, Ընկերությունը ենթադրում է, որ ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկը նշանակալի աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, երբ պայմանագրային վճարումները ավելի քան 30 օր ժամկետանց են, եթե միայն Ընկերությունը չունի ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվություն, որը հակառակ է ներկայացնում:

Չնայած վերոնշյալին, Ընկերությունը ենթադրում է, որ ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը զգալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքը սահմանվել է որպես պարտքային ցածր ռիսկ ունեցող: Ֆինանսական գործիքը սահմանվում է որպես պարտքային ցածր ռիսկ ունեցող, եթե՝

1. ֆինանսական գործիքը ունի դեֆոլտի ցածր ռիսկ;
2. պարտապանն ունի նշանակալի կարողություն կատարելու դրամական միջոցների գծով պայմանագրային պարտավորությունները առաջիկայում; և
3. երկարաժամկետ կտրվածքով տնտեսական և բիզնես պայմանների անբարենպաստ փոփոխությունները կարող են, բայց ոչ պարտադիր, նվազեցնել պարտապանի կարողությունը կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները դրամական հոսքերի գծով:

Ընկերությունը ենթադրում է, որ ֆինանսական ակտիվն ունի պարտքային ցածր ռիսկ, երբ ակտիվն ունի «ներդրումային դաս» արտաքին վարկանիշ՝ համաձայն ընդունված սահմանման, կամ արտաքին վարկանիշի բացակայության դեպքում, ակտիվն ունի «գործող» ներքին վարկանիշը: «Գործող» նշանակում է, որ գործընկերն ունի կայուն ֆինանսական վիճակ և չկան ժամկետանց գումարներ:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի մասով Ընկերությունը մշտական հիմունքներով պարտավորության կողմ դառնալու ամսաթիվ է համարվում սկզբնական ճանաչման ամսաթիվը ֆինանսական գործիքի արժեզրկման գնահատման նպատակով: Սկզբնական ճանաչումից ի վեր ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման նպատակով Ընկերությունը հաշվի է առնում ռիսկի այնպիսի փոփոխություններ, որ պարտապանը չի կարողանա կատարել պայմանագրային պարտավորությունները:

Ընկերությունը կանոնավոր կերպով վերահսկում է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի չափանիշների արդյունավետությունը և, անհրաժեշտության դեպքում, վերանայում է այդ չափանիշները, համոզվելու համար, որ չափանիշները կարող են բացահայտել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ՝ նախքան գումարի ժամկետանց դառնալը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Դեֆոլտի սահմանումը

Ընկերությունը ներքին պարտքային ռիսկի կառավարման նպատակով հետևյալ իրադարձությունները համարում է որպես դեֆոլտի իրադարձություն, քանի որ պատմական փորձը ցույց է տալիս, որ ֆինանսական ակտիվները, սովորաբար, ենթակա չեն հավաքագրման, երբ ներքին կամ արտաքին աղբյուրներից ստացված տեղեկատվության համաձայն, պարտապանը ի վիճակի չի լինի կատարել վճարման պարտավորությունները պարտատերերի, այդ թվում՝ Ընկերության նկատմամբ ամբողջությամբ (հաշվի չառնելով Ընկերության կողմից պահվող ցանկացած գրավ):

Անկախ վերոնշյալ վերլուծությունից Ընկերությունը համարում է, դեֆոլտ տեղի է ունեցել այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվը ավելի, քան 90 օր ժամկետանց է, եթե միայն Ընկերությունը չունի ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվություն, որը հաստատում է, որ դեֆոլտի որոշման այլ չափանիշը ավելի տեղի է:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկվում է այն ժամանակ, երբ տեղի են ունենում ֆինանսական ակտիվի համար ակնկալվող հետագա կանխիկ դրամական հոսքերի վրա շրջադարձային ազդեցություն ունեցող մեկ կամ ավելի իրադարձություններ: Պարտքային առումով արժեզրկման վկայությունը ներառում է հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտարկելի տվյալները՝

- ▶ Փոխառուի կամ թողարկողի զգալի ֆինանսական դժվարությունները;
- ▶ Պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես ուշացումը կամ չկատարումը;
- ▶ Վարկատուն վարկառուի՝ տնտեսական կամ պայմանագրային պատճառների արդյունքում առաջացած ֆինանսական վիճակի վատթարացման դեպքում վերանայում է վարկավորման պայմանները, որը հակառակ դեպքում չէր դիտարկի;
- ▶ հավանական է, որ վարկատուն կարող է սկսել սնանկացման կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպման գործընթաց, կամ
- ▶ ֆինանսական դժվարությունների արդյունքում տվյալ ֆինանսական ակտիվի գծով ակտիվ շուկայի անհետացումը:

Դուրսգրման քաղաքականություն

Ընկերությունը դուրս է գրում ֆինանսական ակտիվը, երբ առկա է տեղեկատվություն այն մասին, որ պարտապանը գտնվում է ծանր ֆինանսական վիճակում և գոյություն չունի վճարման պարտականությունների կատարման իրատեսական հեռանկար, այսինքն, երբ պարտապանը սկսել է լուծարման կամ սնանկացման գործընթացը, կամ, առևտրային դեբիտորական պարտքերի դեպքում, երբ գումարը ժամկետանց է ավելի, քան երկու տարի, կախված այն բանից, թե ինչն է տեղի ունեցել ավելի շուտ: Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթակա լինել հարկադիր գործողությունների՝ Ընկերության՝ գումարների հավաքագրման ընթացակարգերի շրջանակում՝ հաշվի առնելով, անհրաժեշտության դեպքում, իրավաբանական խորհրդատվությունը: Ընկերության հարկադիր գործողությունների արդյունքում հավաքագրված գումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը և ճանաչումը

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտից առաջացած վնասի (այսինքն՝ դեֆոլտի առկայության դեպքում վնասի մեծություն) և դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքի գործառնություն է: Դեֆոլտի հավանականության և դեֆոլտից առաջացած վնասի գնահատումը հիմնված է պատմական տվյալների վրա՝ ճշգրտված կանխատեսումների մասով, ինչպես նկարագրված է վերևում: Ինչ վերաբերում է դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքին, ֆինանսական ակտիվի մասով, այն ներկայացված է ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի մասով այն ներառում է գումար, սկզբնական հաշվետու ամսաթի դրությամբ, ինչպես նաև, այլ հավելյալ գումարներ, որոնք, ինչպես ակնկալվում է, կնվազեցվեն ապագայում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ, որը սահմանվել է պատմական միտումների հիման վրա, պարտապանի ապագա որոշակի ֆինանսական կարիքների Ընկերության պատկերացումների և այլ համապատասխան կանխատեսումների հիման վրա:

Ֆինանսական ակտիվների մասով ակնկալվող պարտքային կորուստը գնահատվում է որպես տարբերություն պայմանագրով նախատեսված, Ընկերությանը վճարման ենթակա բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և բոլոր դրամական հոսքերի միջև, որոնք Ընկերությունը ակնկալում է ստանալ՝ զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Եթե Ընկերությունը ֆինանսական գործիքի մասով կորուստների գծով պահուստը չափել է ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ-ին համարժեք գումարով նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում, բայց ընթացիկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ որոշել է, որ ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ-ի պայմանները այլևս չեն պահպանվում, Ընկերությունը չափում է կորստի գծով պահուստը 12-ամսյա ԱՊԿ-ին համարժեք գումարով ընթացիկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց նկատմամբ կիրառվել է պարզեցված մոտեցում:

Ընկերությունը ճանաչում է արժեզրկման գծով օգուտը կամ վնասը շահույթում կամ վնասում բոլոր ֆինանսական գործիքների համար՝ կորստի գծով պահուստի գումարի միջոցով իրենց հաշվեկշռային արժեքի համապատասխան ճշգրտմամբ, բացառությամբ պարտքային գործիքներում ներդրումների, որոնք չափվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով, որոնց մասով կորստի գծով պահուստը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և կուտակվում է ներդրումների վերագնահատման պահուստում, և չի նվազեցնում ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչում

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Ընկերությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ընկերությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Ընկերությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմաց գրավադրված փոխառությունը:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և ստացված և ստացման ենթակա հատուցումների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Ի հավելումս, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքում ներդրումները ապաճանաչելիս կուտակային օգուտը/վնասը, նախկինում կուտակված ներդրումների վերագնահատման պահուստում, վերադասակարգվում են շահույթում կամ վնասում: Եվ, հակառակը, Ընկերության ընտրությամբ սկզբնական ճանաչման ժամանակ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքներում ներդրումները ապաճանաչելիս կուտակված օգուտը/վնասը, նախկինում կուտակված ներդրումների վերագնահատման պահուստում, չի վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է չբաշխված շահույթ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են հետագայում ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով:

Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը ենթակա չէ ապաճանաչման կամ կիրառվում է շարունակական ներգրավման մոտեցում, և Ընկերության կողմից տրամադրված ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը չափվում են ստորև ներկայացված հատուկ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը (i) իրենից ներկայացնում է պայմանական վճարում, որը կարող է վճարվել ձեռք բերողի կողմից՝ որպես բիզնեսի միավորման մաս, (ii) վաճառքի համար պահվող, կամ (iii) դասակարգվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- ▶ այն ձեռք է բերվել հիմնականում տեսանելի ապագայում հետզման նպատակով, կամ
- ▶ սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ընկերության կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- ▶ այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք (բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքի, որը հանդիսանում է ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր կամ նախատեսված է և օգտագործվում է որպես հեջավորման գործիք):

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ֆինանսական պարտավորությունը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական պարտավորություններից կամ պայմանական վճարից, որը կարող է վճարվել ձեռք բերողի կողմից որպես բիզնեսի միավորման մաս, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե՝

- ▶ նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ
- ▶ ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, Ընկերության փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- ▶ այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է մեկ կամ ավելի ներկառուցված ածանցյալ գործիքներ և ՖՀՄՍ 9-ը թույլ է տալիս որչ պայմանագիրը դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները սահմանվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ որչ օգուտը կամ վնասը, որոնք առաջանում են շահույթում կամ վնասում ճանաչվող վերաչափման արդյունքում այն դեպքում, երբ նրանք չեն հանդիսանում հեջային գործիքների մաս: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ օգուտը կամ վնասը ներառում է ցանկացած տոկոս, որը վճարվել է ֆինանսական պարտավորության գծով և ներառվում է «այլ օգուտ կամ վնաս» տողում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հաշվետվությունում:

Այնուամենայնիվ, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների մասով, երբ ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը, որը վերագրելի է այդ պարտավորության պարտքային ռիսկի փոփոխությանը, ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամուտում, եթե այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված պարտավորության պարտքային ռիսկի փոփոխության ազդեցության ճանաչումը չի առաջացնում կամ մեծացնում հաշվառման անհամապատասխանությունը շահույթում կամ վնասում: Պարտավորության իրական արժեքի փոփոխության մասով մնացած գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված ֆինանսական պարտավորության պարտքային ռիսկերի վերագրելի իրական արժեքի փոփոխությունները հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, այլ փոխանցվում են չբաշխված շահույթ ֆինանսական պարտավորությունը ապաճանաչելիս:

Ընկերության կողմից տրամադրված ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի մասով օգուտը կամ վնասը, որոնք Ընկերության կողմից դասակարգված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք (i) չեն հանդիսանում պայմանական վճարում, որը կարող է վճարվել ձեռք բերողի կողմից՝ որպես բիզնեսի միավորման մաս, (ii) չեն հանդիսանում վաճառքի համար պահվող, կամ (iii) չեն դասակարգվում որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ապա հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի և տոկոսային ծախսի տեղաբաշխման հաշվարկի մեթոդ:

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն գեղչում է ապագա գնահատված կանխիկ վճարումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարզևավճարներ կամ գեղչեր) ֆինանսական պարտավորության ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի որչ ընթացքում, կամ (ըստ անհրաժեշտության) ավելի կարճ ժամանակահատվածում հասցնելով ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքին:

Արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Արտարժույթով արտահայտված և յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դեպքում արտարժույթի փոխարկումից օգուտները և վնասները որոշվում են՝ հիմք ընդունելով գործիքների ամորտիզացված արժեքը: Արտարժույթի փոխարկումից այս օգուտները և վնասները ճանաչվում են հեջային գործիքների մաս չհանդիսացող ֆինանսական պարտավորությունների մասով շահույթի կամ վնասի «այլ օգուտներ և վնասներ» հոդվածում: Իսկ արտարժույթային ռիսկի հեջավորման համար հեջային գործիքների մաս հանդիսացող ֆինանսական պարտավորությունների մասով արտարժույթի փոխարկումից օգուտները կամ վնասները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և կուտակվում սեփական կապիտալի առանձին բաղադրիչում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական պարտավորությունները իրական արժեքը որոշվում է այդ արտարժույթով և փոխարկվում սփոթ փոխարժեքով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների մասով արտարժույթի բաղադրիչը կազմում է իրական արժեքի գծով օգուտի կամ վնասի մաս և ճանաչվում է հեջային գործիքների մաս չհանդիսացող ֆինանսական պարտավորությունների մասով շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերության պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված ու վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, Ընկերությունը հաշվի է առնում գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանների կամ դրա մի մասի նշանակալի փոփոխությունը որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանագրային պայմանները զգալիորեն տարբերվում են այն դեպքում, երբ նոր պայմաններով դրամական միջոցների հոսքերի գեղջված ներկա արժեքը (ներառյալ վճարված գումարները, հանած յուրաքանչյուր վճար, ստացված և գեղջված՝ օգտագործելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը) առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ, ապա նախքան փոփոխությունը պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում որպես այլ օգուտներում կամ վնասներում հողվածում փոփոխության օգուտ կամ վնաս:

դ) Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկություններում

Ասոցիացված ընկերությունը կազմակերպություն է, որի վրա Ընկերությունը զգալի ազդեցություն է ունենում, և որը ոչ դուստր ընկերություն է, ոչ էլ համատեղ ձեռնարկությունում մասնակցության մասնաբաժին: Չգալի ազդեցությունը ներդրումների օբյեկտի ֆինանսական և գործառնական քաղաքականության վերաբերյալ որոշումների կայացմանը մասնակցելու իրավունքն է, բայց ոչ այդ քաղաքականության նկատմամբ վերահսկողությունը կամ համատեղ վերահսկողությունը:

Համատեղ ձեռնարկությունը համատեղ համաձայնագիր է, որի համաձայն կողմերը, որոնք համատեղ վերահսկողություն ունեն համաձայնագրի նկատմամբ, իրավունք ունեն համատեղ համաձայնագրի զուտ ակտիվների նկատմամբ: Համատեղ վերահսկողությունը համաձայնագրի նկատմամբ հսկողության համաձայնեցված տարանջատումն է, որը գոյություն ունի միայն այն ժամանակ, երբ համապատասխան գործունեության մասին որոշումները պահանջում են Կողմերի միաձայն համաձայնությունը, որոնք կիսում են վերահսկողությունը:

Ոչ մի այլ պայմանագրային համաձայնություն չկա, որտեղ նշված լինի, որ ինչպես Ընկերությունը, այնպես էլ «Ինվեսթ ին Էյ Էմ» ՓԲԸ-ի մեկ այլ բաժնետեր բաժնեմաս ունի նրա ակտիվներում, նրանք որոշակի համամասնությամբ պատասխանատվություն չեն կրում նրա պարտավորությունների համար և լրացուցիչ համաձայնություն չկա գործառնական և ռազմավարական կառավարման կոնկրետ բաժանման մասով: Կատարված վերլուծությունը հաստատում է, որ «Ինվեսթ ին Էյ Էմ» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է Ընկերության և մեկ այլ բաժնետիրոջ համատեղ ձեռնարկություն (ծան. 18):

Համատեղ ձեռնարկությունների արդյունքները, ակտիվներն ու պարտավորությունները արտացոլվում են սույն ֆինանսական հաշվետվություններում՝ օգտագործելով բաժնային մասնակցության մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ներդրումները դասակարգվում են որպես վաճառքի համար նախատեսված, և այդ դեպքում դրանք հաշվառվում են ՖՀՄՍ 5-ի համաձայն:

Բաժնային մասնակցության մեթոդի համաձայն, ներդրումները ասոցիացված կազմակերպություններում կամ համատեղ ձեռնարկություններում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնական արժեքով, հետագայում ճշգրտվում են Ընկերության շահույթում կամ վնասում, այլ համապարփակ եկամուտներում Ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության բաժնեմասի ճանաչման համար: Երբ Ընկերության մասնաբաժինը ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության կորուստների մեջ գերազանցում է Ընկերության մասնաբաժինը այդ ասոցիացված ընկերությունում կամ համատեղ ձեռնարկությունում (որը ներառում է մասնակցության ցանկացած երկարաժամկետ մասնաբաժին, որը, ըստ էության, կազմում է Ընկերության զուտ ներդրումների մի մասը ասոցիացված ընկերությունում կամ համատեղ ձեռնարկությունում),

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

դ) Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկություններում (շարունակություն)

Ընկերությունը դադարում է ճանաչել իր մասնաբաժինը հետագա կորուստների մեջ: Լրացուցիչ վնասները ճանաչվում են միայն այնքանով, որքանով Ընկերությունը ստանձնել է իրավաբանական կամ կառուցողական պարտավորություններ կամ կատարել է վճարումներ ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության անունից:

Ասոցիացված ընկերությունում կամ համատեղ ձեռնարկությունում ներդրումները հաշվի են առնվում բաժնային մասնակցության մեթոդով այն օրվանից, երբ ներդրումների օբյեկտը դառնում է ասոցացված ընկերություն կամ համատեղ ձեռնարկություն: Ասոցիացված ընկերությունում կամ համատեղ ձեռնարկությունում ներդրում ձեռք բերելու դեպքում ներդրման ինքնարժեքի ցանկացած ավելցուկը Ընկերության բաժնեմասի վրա ներդրման ենթակա անձի ճանաչելի ակտիվների և պարտավորությունների զուտ իրական արժեքի նկատմամբ, ճանաչվում է որպես գուղվիլ, որը ներառված է ներդրման հաշվեկշռի մեջ: Ներդրման արժեքի նկատմամբ ճանաչելի ակտիվների և պարտավորությունների զուտ իրական արժեքի Ընկերության մասնաբաժնի ցանկացած վերազնահատում, վերազնահատումից հետո, ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում այն ժամանակահատվածում, երբ ներդրումը ձեռք է բերվել:

ՀՀՄՍ 36-ի պահանջները կիրառվում են որոշելու համար արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել արժեզրկումից կորուստ՝ կապված Ընկերության ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկությունում ներդրումների հետ: Անհրաժեշտության դեպքում ներդրման ամբողջ հաշվեկշռային արժեքը (ներառյալ գուղվիլը) ստուգվում է արժեզրկման համար՝ համաձայն ՀՀՄՍ 36-ի՝ որպես մեկ ակտիվ, համեմատելով դրա վերականգնվող գումարը (օգտագործման արժեքի ավելի բարձր և իրական արժեքից հանված օտարման ծախսերը) իր հաշվեկշռային արժեքի հետ: Գնահատված արժեզրկումից կորուստը չի ներառում ակտիվ, այդ թվում՝ գուղվիլը, որը ներդրումների հաշվեկշռային արժեքի մի մասն է կազմում: Այդ արժեզրկումից կորուստի ցանկացած վերականգնում ճանաչվում է ՀՀՄՍ 36-ի համաձայն այն չափով, որքանով հետագայում ներդրումների փոխհատուցվող արժեքը մեծանում է:

Ընկերությունը դադարեցնում է բաժնային մասնակցության մեթոդի օգտագործումը այն օրվանից, երբ ներդրումը այլևս կապված չէ ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ: Եթե Ընկերությունը պահպանում է իր մասնակցությունը նախկին ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկությունում, իսկ մասնակցության պահպանված մասնաբաժինը ֆինանսական ակտիվն է, ապա Ընկերությունը նշված ամսաթվի դրությամբ գնահատում է մասնակցության պահված մասը, իսկ իրական արժեքը դիտվում է որպես իրական արժեք ՀՀՄՍ 9 համապատասխան սկզբնական ճանաչման դեպքում: Ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության հաշվեկշռային արժեքի տարբերությունը բաժնային մասնակցության մեթոդի օգտագործման դադարեցման ամսաթվի դրությամբ և ցանկացած չբաշխված մասնակցության բաժնեմասի և ասոցիացված ընկերությունում կամ համատեղ ձեռնարկությունում մասնակցության մասնաբաժնի մի մասի իրացումից ստացված ցանկացած գումարի իրական արժեքի տարբերությունը ներառվում է ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության դուրս գալուց ստացված շահույթի կամ վնասի որոշման մեջ: Բացի այդ, Ընկերությունը հաշվի է առնում այն բոլոր գումարները, որոնք նախկինում ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամտում տվյալ ասոցացված ընկերության նկատմամբ նույն հիմքով, ինչ-որ ասոցիացված ընկերության կողմից համապատասխան ակտիվների կամ պարտավորությունների ուղղակի օտարման դեպքում: Ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության կողմից այլ համապարփակ եկամտում նախկինում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերադասակարգվելու է որպես շահույթ կամ վնաս՝ համապատասխան ակտիվների կամ պարտավորությունների օտարման դեպքում, Ընկերությունը վերադասակարգում է շահույթը կամ վնասը՝ որպես շահույթ կամ վնաս (որպես վերադասակարգման ճշգրտում)՝ ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության դուրս գալու դեպքում:

Եթե Ընկերությունը նվազեցրել է իր մասնակցությունը ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության կազմում, սակայն շարունակում է օգտագործել բաժնային մասնակցության մեթոդը, ապա այն վերադասակարգում է շահույթի կամ վնասի մասը, որը նախկինում ճանաչվել է այլ համապարփակ եկամտում՝ կապված մասնակցության բաժնեմասի նվազման հետ, եթե այդ շահույթը կամ վնասը վերադասակարգվի շահույթի կամ վնասի կազմում՝ համապատասխան ակտիվների կամ պարտավորությունների օտարման դեպքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

ե) Արժեթղթերով գործարքներ և ներդրումային եկամուտ

Արժեթղթերով գործարքները հաշվառվում են վճարման (արժեթղթերի վաճառքի կամ գնման) ամսաթվին: Տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է հաշվեգրման սկզբունքով: Շահաբաժինների տեսքով եկամուտը հաշվառվում է նախորդ շահաբաժնի ամսաթվին: Արժեթղթերը, որոնք իրենցից ներկայացնում են ընկերության կառավարման ներքո գտնվող ֆոնդերի փայեր, հաշվառվում են մեկ փային բաժին ընկնող զուտ ակտիվների հրապարակված կամ զեկուցված արժեքով:

Շահույթի կամ վնասի և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից զուտ օգուտը ներառում է իրական արժեքի բոլոր իրացված և չիրացված փոփոխությունները, արտաժույթի փոխարժեքային տարբերությունները, և, որտեղ կիրառելի է, ներառում է տոկոսների և շահաբաժինների տեսքով եկամուտը: Ֆոնդերի փայերից ստացված շահույթը կամ վնասը արտացոլում է մեկ փային բաժին ընկնող զուտ ակտիվների արժեքի փոփոխությունը:

զ) Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորությունները չափվում են չզեղչված հիմունքով և ծախսագրվում համապատասխան ծառայության տրամադրման դեպքում: Պարտավորությունը ճանաչվում է կարճաժամկետ դրամային պարգևավճարի տեսքով վճարվելից գումարի գծով, եթե Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ վճարելու այդ գումարը աշխատակցին նախկինում մատուցված ծառայության դիմաց և պարտավորությունը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

է) Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը ներառում է ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը և հետաձգված հարկը:

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը հիմնված է տարվա հարկվող շահույթի վրա: Հարկվող շահույթը տարբերվում է համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում ներկայացվող շահույթից եկամտի և ծախսի այնպիսի տարրերի պատճառով, որոնք հարկման կամ նվազեցման ենթակա են այլ հաշվետու ժամանակաշրջաններում, ինչպես նաև այն տարրերի, որոնք երբևէ չեն հարկվելու կամ նվազեցվելու: Ընկերության ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ուժի մեջ մտած, կամ, ըստ ելույթան, ուժի մեջ մտած հարկի դրույքաչափերը:

Հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկվող շահույթի հաշվարկի համար կիրառվող համապատասխան հարկման բազաների միջև: Հետաձգված հարկային պարտավորություններն, ընդհանուր առմամբ, ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներն, ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները: Նմանատիպ հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին այնպիսի գործարքների արդյունքում, որոնք ազդեցություն չունեն ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները պետք է չափվեն հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ ելույթան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների չափումը արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան՝ կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Է) Հարկում (շարունակություն)

Տարվա ընթացիկ և հետաձգված հարկեր. ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք վերաբերում են տարրերի, որոնք ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամուտներում, կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում, կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Երբ ընթացիկ կամ հետաձգված հարկն առաջանում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սկզբնական հաշվապահական հաշվառումից, հարկային ազդեցությունը ներառվում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման հաշվապահական հաշվառման նպատակներով:

Գործառնական հարկեր. Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվում են տարբեր այլ հարկատեսակներ ևս, որոնց գծով գումարների հաշվարկը կապված է Ընկերության գործունեության հետ: Այս հարկերը ներառվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում որպես գործառնական ծախսերի բաղադրիչ:

ը) Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով, հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկման բոլոր վնասները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռք բերման գինը, այդ թվում ներմուծման տուրքերը և գնման չփոխհատուցվող հարկերն ու այլ ուղղակիորեն վերագրելի ծախսերը: Երբ հիմնական միջոցի միավորը պարունակում է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող բաղադրիչներ, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի միավորի փոխարինման համար կատարված ծախսը, որը հաշվառվում է առանձին, կապիտալացվում է դուրս գրված միավորի հաշվեկշռային արժեքով: Այլ հետագա ծախսերը կապիտալացվում են, եթե այդ ծախսից առաջանում են հետագա տնտեսական օգուտներ: Մնացած բոլոր ծախսերը, այդ թվում վերանորոգման և սպասարկման, ճանաչում են շահույթում և վնասում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է այնպես, որ սկզբնական արժեքը դուրս գրվի՝ հանած մնացորդային արժեքը օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով ուղիղ գծային մեթոդ: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները, մնացորդային արժեքը և մաշվածության մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում՝ հաշվի առնելով գնահատման ցանկացած փոփոխության ազդեցությունը հեռանկարային հիմունքով:

Ստորև ներկայացվում են ընթացիկ և համեմատական ժամանակաշրջանների համար հիմնական միջոցների նշանակալի տարրերի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները: Հողը չի արժեզրկվում:

Վարձակալված ակտիվների բարելավումներ	20 տարի
Հեռահաղորդակցման սարքեր և համակարգիչներ	1-5 տարի
Փոխադրամիջոցներ	8 տարի
Այլ	1-8 տարի
Ոչ նյութական ակտիվներ	5 տարի

Վարձակալված ակտիվների բարելավումները ամորտիզացվում են վարձակալության ժամկետի և օգտակար ծառայության ժամկետի նվազագույնով, եթե առկա չէ ողջամիտ համոզվածություն այն մասին, որ Ընկերությունը կստանա ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի վերջում կամ կերկարաձգի վարձակալության ժամկետը:

Հիմնական միջոցների տարրն ապաճանաչվում է այն օտարելիս, կամ երբ այդ ակտիվի շարունակական օգտագործումից այլևս տնտեսական օգուտներ չեն ենթադրվում: Հիմնական միջոցների վաճառքից կամ շրջանառությունից դուրս բերումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է՝ համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես ակտիվի ապաճանաչումից ստացված միջոցների և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում շահույթում կամ վնասում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

թ) Վարձակալություն

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը պայմանագիրը կնքելիս գնահատում է պայմանագրում վարձակալության առկայությունը: Ընկերությունը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և համապատասխան վարձակալության պարտավորությունը վարձակալի կողմից վարձակալված բոլոր պայմանագրերի նկատմամբ, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալության (որը սահմանվում է որպես վարձակալության 12 ամիս կամ պակաս ժամկետով) և ցածր արժեքի ակտիվների (ինչպիսիք են պլանշետները և անհատական համակարգիչները, գրասենյակային կահույքի մանր առարկաները և հեռախոսները) վարձակալության: Այս վարձակալության պայմանագրերով Ընկերությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչում է վարձավճարները որպես գործառնական ծախսեր գծային եղանակով, եթե միայն այլ սխտեմատիկ հիմքն ավելի ներկայացուցչական չէ վարձակալված ակտիվներից տնտեսական օգուտների սպառման ժամանակավոր կառուցվածքի համար:

Վարձակալության պարտավորությունը սկզբնապես գնահատվում է վարձակալության վճարների ներկայացված արժեքով, որոնք չեն վճարվել վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ՝ զեղչված վարձակալության պայմանագրում ենթադրվող տոկոսադրույքի օգտագործմամբ: Եթե այս տոկոսադրույքը չի կարող հեշտությամբ որոշվել, Ընկերությունն օգտագործում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության պարտավորությունների գնահատման մեջ ներառված վարձակալության վճարները ներառում են՝

- ▶ Հաստատագրված վարձավճարները (ներառյալ հաստատագրված վճարները ըստ Էուլյան)՝ առանց ստացման ենթակա վարձակալության ցանկացած արտոնության;
- ▶ Փոփոխական վարձավճարները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքաչափերից, սկզբում չափվում են ինդեքսի կամ սկզբի ամսաթվի դրույքաչափերի օգտագործմամբ;
- ▶ Մնացորդային արժեքի երաշխիքներով վարձակալի կողմից վճարման ենթակա գումարը;
- ▶ Գնման օպցիոնների կատարման գինը, եթե վարձակալը բավականաչափ վստահ է, որ նա կիրականացնի այդ օպցիոնները;
- ▶ Վարձակալության պայմանագրի լուծման համար տուգանքների վճարում, եթե վարձակալության ժամկետը արտացոլում է վարձակալության պայմանագրի լուծման օպցիոնի իրականացումը:
- ▶ Վարձակալության պարտավորությունն արտացոլվում է առանձին տողով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Հետագայում վարձակալական պարտավորությունը գնահատվում է հաշվեկշռային արժեքի ավելացման միջոցով՝ վարձակալության պարտավորության տոկոսները (արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով) արտացոլելու և կատարված վարձակալական վճարներն արտացոլելու համար հաշվեկշռային արժեքը նվազեցնելու միջոցով: Ընկերությունը վերագնահատում է վարձակալական պարտավորությունը (և կատարում է համապատասխան ակտիվի օգտագործման իրավունքի համապատասխան ճշգրտում), երբ՝

- ▶ Վարձակալության ժամկետը փոխվել է կամ տեղի է ունեցել նշանակալից իրադարձություն կամ հանգամանքների փոփոխություն, որը հանգեցրել է գնման օպցիոնի կատարման գնահատման փոփոխությանը, և այդ դեպքում վարձակալական պարտավորությունը վերագնահատվում է վերանայված զեղչման դրույքը օգտագործելով վերանայված վարձավճարները զեղչելու միջոցով:
- ▶ Ինդեքս կամ դրույքաչափի փոփոխելու կամ երաշխավորված մնացորդային արժեքով ակնկալվող վճարման փոփոխության հետ կապված վարձավճարների փոփոխությունը, այդ դեպքերում վարձակալության պարտավորությունը վերագնահատվում է վերանայված վարձավճարների զեղչման միջոցով (եթե վարձավճարների փոփոխությունը կապված չէ լրացող տոկոսադրույքի փոփոխության հետ, այդ դեպքում կիրառվում է վերանայված զեղչման դրույքը):
- ▶ Վարձակալության պայմանագիրը փոփոխվում է, և վարձակալության փոփոխությունը հաշվի չի առնվում որպես առանձին վարձակալություն, որի դեպքում վարձակալության պարտավորությունը վերագնահատվում է՝ հիմնվելով փոփոխված վարձակալության ժամկետի վրա՝ զեղչելով վերանայված վարձակալության վճարները՝ օգտագործելով վերանայված զեղչի տոկոսադրույքը արդյունավետության վրա՝ ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի դրությամբ:

Ընկերությունը չի կատարել որևէ նման ճշգրտումներ ներկայացված ժամանակաշրջանների ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

թ) Վարձակալություն (շարունակություն)

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ներառում են վարձակալության գծով համապատասխան պարտավորության սկզբնական գնահատումը, սկզբում կամ մինչ այդ կատարված վարձակալական վճարները՝ առանց վարձակալության գծով ստացված ցանկացած արտոնության և ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսի: Հետագայում դրանք գնահատվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Այն դեպքում, երբ Ընկերությունը պարտավորվում է փոխհատուցել վարձակալված ակտիվի ապամոնտաժման և հեռացման ծախսերը, այն հողատարածքի վերականգնումը, որտեղ գտնվում է, կամ հիմնական ակտիվի վերականգնումը վարձակալության պայմաններով պահանջվող վիճակին, պահուստը ճանաչվում և գնահատվում է ՀՀՄՍ 37-ի համաձայն: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը ներառվում է համապատասխան ակտիվի մեջ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ ծախսումները կատարվել են պաշարների արտադրության համար:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ամորտիզացվում են օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի վարձակալության կարճ ժամկետի և օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Եթե վարձակալությունը փոխանցում է հիմնական ակտիվի սեփականության իրավունքը կամ արտացոլում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի արժեքը, որ Ընկերությունն ակնկալում է իրականացնել գնման օպցիոնը, ապա օգտագործման իրավունքի ձևով համապատասխան ակտիվը մաշվում է հիմնական ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածությունը սկսվում է վարձակալության մեկնարկի օրվանից: Օգտագործման իրավունք ունեցող ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են առանձին տողով:

Ընկերությունը կիրառում է ՀՀՄՍ 36 ստանդարտը որոշելու համար, արդյոք օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկված է և դիտարկում է արժեզրկումից ցանկացած բացահայտված կորուստ, ինչպես նկարագրված է «Հիմնական միջոցներ» քաղաքականությունում: Գործակցից կամ տոկոսադրույքից անկախ փոփոխական վարձավճարը չի ներառվում վարձակալության պարտավորության և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի գնահատման մեջ: Համապատասխան վճարները ճանաչվում են որպես ծախսեր այն ժամանակահատվածում, որտեղ տեղի է ունեցել իրադարձություն կամ պայման, որը առաջացրել է այդ վճարումները: Որպես գործառնական մոտեցում, ՀՀՄՍ 16-ը թույլ է տալիս վարձակալին չտարանջատել ոչ-վարձակալական բաղադրիչները, այլ դրա փոխարեն հաշվի առնել վարձակալական և դրանց հետ կապված ոչ-վարձակալական բաղադրիչները՝ որպես միասնական պայմանագիր: Ընկերությունը չի օգտագործել այս գործնական մոտեցումը: Պայմանագրերի համար, որոնք պարունակում են վարձակալության բաղադրիչ և մեկ կամ մի քանի լրացուցիչ վարձակալության կամ ոչ վարձակալական բաղադրիչներ, Ընկերությունը պայմանագրում հատուցումը բաշխում է վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի՝ հիմնվելով վարձակալության մեկ բաղադրիչի հարաբերական գնի և վարձակալության հետ չկապված բաղադրիչների համախառն առանձին գնի վրա:

Ընկերությունը որպես վարձատու

ՀՀՄՍ 16-ը Եապես չի փոխում, թե ինչպես է վարձակալը հաշվում վարձակալության վարձերը: ՀՀՄՍ 16-ի համաձայն, վարձատուն շարունակում է դասակարգել վարձակալությունը որպես ֆինանսական կամ գործառնական վարձակալություն՝ դրանք հաշվառելով տարբեր հիմունքներով: Այնուամենայնիվ, ՀՀՄՍ 16-ը փոփոխել և ընդլայնել է պահանջվող բացահայտումները, մասնավորապես, թե ինչպես է վարձատուն կառավարում վարձակալված ակտիվներում մնացորդային տոկոսներից առաջացող ռիսկերը:

ՀՀՄՍ 16-ի համաձայն, միջանկյալ վարձատուն դիտարկում է հիմնական վարձակալության և ենթավարձակալության պայմանագրերը որպես առանձին պայմանագրեր: Միջանկյալ վարձատուն պարտավոր է դասակարգել ենթավարձակալությունը որպես ֆինանսական կամ գործառնական վարձակալություն՝ հղում կատարելով հիմնական վարձակալությունից առաջացող օգտագործման իրավունքով ակտիվին (առանց հղում կատարելու հիմնական ակտիվին՝ ՀՀՄՍ 17-ով նախատեսված):

ժ) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ընկերությունը կիրառել է առաջին անգամ որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք գործում են 2022թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ արև նշված չէ): Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

ժ) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Անբարենպաստ պայմանագրեր - Պայմանագրի կատարման ծախսեր – ՀՀՍՍ 37 փոփոխություններ

Պայմանագիրը համարվում է անբարենպաստ, եթե այդ պայմանագրով նախատեսված պարտականությունները կատարելու անխուսափելի ծախսերը (այսինքն, այն ծախսերը, որոնց մասով Ընկերությունը չի կարող խուսափել պայմանագրի առկայության դեպքում) գերազանցում են դրա շրջանակներում ակնկալվող տնտեսական օգուտները: Փոփոխությունները հստակեցնում են, որ պայմանագրի անբարենպաստ կամ վնասաբեր լինելը գնահատելիս, կազմակերպությունը պետք է ներառի այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն առնչվում են ապրանքների կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրին, ներառյալ ինչպես լրացուցիչ ծախսերը (օրինակ՝ ուղղակի աշխատանքի և կյուբերի ծախսերը), այնպես էլ պայմանագրային գործունեության հետ անմիջականորեն կապված ծախսերի բաշխումը (օրինակ՝ պայմանագրի կատարման համար օգտագործվող սարքավորումների մաշվածությունը և պայմանագրի կառավարման և վերահսկողության ծախսերը): Ընդհանուր և վարչական ծախսերը ուղղակիորեն չեն առնչվում պայմանագրին և չեն ներառվում այդ ծախսերում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ ծախսերը հստակորեն գանձվում են պայմանագրի մյուս Կողմից:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հիմնական միջոցներ – մուտքեր նախքան նախանշած նպատակով օգտագործելը – ՀՀՍՍ 16-ի փոփոխություններ

Այս փոփոխությունը չի թույլատրում կազմակերպություններին հիմնական միջոցների արժեքից նվազեցնել ակտիվը համապատասխան վայր և վիճակի բերելու ընթացքում, որն անհրաժեշտ է ղեկավարության կողմից նախանշված նպատակով այն գործարկելու համար, արտադրված միավորների վաճառքից ստացված մուտքերը: Փոխարենը, կազմակերպությունը ճանաչում է տվյալ միավորների վաճառքից մուտքերը և տվյալ միավորների արտադրման նպատակով ծախսումները շահույթում կամ վնասում: Անցումային դրույթների համաձայն՝ Ընկերությունը կիրառում է այս փոփոխությունները հետընթաց միայն հիմնական միջոցների այն միավորների նկատմամբ, որոնք մատչելի են օգտագործման համար ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո, երբ կազմակերպությունը առաջին անգամ կիրառում է փոփոխությունը (սկզբնական կիրառման ամսաթիվ): Այս փոփոխությունները Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցություն չեն ունեցել, քանի որ չի իրականացվել հիմնական միջոցներով արտադրված այդպիսի միավորների վաճառք, որոնք մատչելի են եղել ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո:

ՀՀՍՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ - Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար , «10 տոկոս» թեսթում ներառվող վճարներ

Փոփոխությունը պարզաբանում է այն վճարները, որոնք կազմակերպությունը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները ըստ Էուրոյան տարբեր են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն փոխառուի և փոխատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, այդ թվում՝ կամ փոխառուի կամ փոխատուի կողմից մյուսի անուսից վճարված կամ ստացված վճարները: Համանման փոփոխություն և չի առաջարկվում ՀՀՍՍ 39 *Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում* ստանդարտի համար:

Անցումային դրույթների համաձայն՝ Ընկերությունը փոփոխությունը կիրառում է այն ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք փոփոխված կամ փոխանակված են՝ կազմակերպության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման պահին սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (նախնական կիրառման ամսաթիվը): Այս փոփոխությունները Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցություն չեն ունեցել, քանի որ տվյալ ժամանակաշրջանում Ընկերության ֆինանսական գործիքներում փոփոխություններ չեն կատարվել:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են ունենում ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա, ակտիվների և պարտավորությունների վրա, ինչպես նաև կից բացահայտումների և պայմանական պարտավորությունների բացահայտման վրա: Այս ենթադրությունների ու գնահատումների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է հանգեցնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների՝ հաջորդող ֆինանսական տարում Էական ճշգրտումների առաջացման զգալի ռիսկ:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ (շարունակություն)

Դատողություններ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների կիրառման ընթացքում ղեկավարությունը կատարել է հետևյալ դատողությունները, որոնք առավել նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

Գնահատումներ և ենթադրություններ

Ապագային վերաբերող առանցքային ենթադրությունները և այլ առանցքային աղբյուրների գնահատման անորոշությանն առնչվող ենթադրությունները հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, որոնք պարունակում են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման նշանակալի ռիսկ, հաջորդ ֆինանսական տարում, ներկայացված են ստորև: Ընկերությունն իր ենթադրությունները և գնահատումները կառուցել է հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ հասանելի չափանիշների վրա: Ներկա հանգամանքները և ենթադրությունները ապագա զարգացումների վերաբերյալ, այնուամենայնիվ կարող են փոխվել շուկայական փոփոխությունների հետ կապված կամ Ընկերության վերահսկողությունից դուրս գտնվող հանգամանքներից ելնելով: Այսպիսի փոփոխությունները, երբ տեղի են ունենում, արտացոլվում են ենթադրություններում:

Իրական արժեքի չափում

Դատողությունները, որոնք էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում և գնահատումներում ճանաչված գումարների վրա, որոնք կարող են առաջացնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի էական ճշգրտում հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում, վերաբերում են ֆինանսական գործիքների հաշվառմանը, մասնավորապես իրական արժեքի չափմանը: Իրական արժեքի լավագույն ապացույցը գների գնանշումն է ակտիվ շուկայում: Ակտիվ շուկայում գնանշված գների բացակայության դեպքում Ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման այլ մեթոդներ, օրինակ՝ համեմատական մոտեցումը նմանատիպ գործիքների հետ ինչպես տեղական, այնպես էլ արտասահմանյան շուկաներում: Տե՛ս 15, 16, 27 ծանոթագրությունները:

5. Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Ընկերությունը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն:

ՀՀՄՍ 1 փոփոխություն. Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ և ոչ ընթացիկ

2020 թվականի հունվարին ՀՀՄՍ Խորհուրդը փոփոխություններ է հրապարակել ՀՀՄՍ 1-ի 69-ից 76-րդ պարագրաֆներում՝ հստակեցնելու պարտավորությունները որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու պահանջները: Փոփոխությունները պարզաբանում են՝

- Ինչ է նշանակում մարումը հետաձգելու իրավունք,
- Որ հետաձգելու իրավունքը պետք է գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում,
- Որ դասակարգման վրա չի ազդում կազմակերպության՝ հետաձգելու իրավունքը օգտագործելու հավանականությունը,
- Որ միայն այն դեպքում, երբ փոխարկելի պարտավորության մեջ ներդրված ածանցյալ գործիքն ինքնին հանդիսանում է բաժնային գործիք, ապա պարտավորության պայմանները չեն ազդի դրա դասակարգման վրա:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023 թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և պետք է կիրառվեն հետընթաց: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է ընթացիկ գործունեության վրա փոփոխությունների հնարավոր ազդեցությունը:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8 ստանդարտում

2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՍԽ-ն փոփոխություններ է հրապարակել ՀՀՄՍ 8-ում, որտեղ ներկայացված է «հաշվապահական հաշվառման գնահատումների» սահմանումը: Փոփոխությունները պարզաբանում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների և սխալների ուղղման տարբերությունը: Ինչպես նաև, դրանք պարզաբանում են, թե ինչպես են կազմակերպությունները օգտագործում չափման հիմունքները և ելակետային տվյալները՝ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներ մշակելու համար: Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և կիրառվում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունների նկատմամբ, որոնք տեղի են ունենում այդ ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է, եթե այդ փաստը բացահայտվում է: Ակնկալվում է, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում

2021թ.-ի փետրվարին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում («Էականության մասին դատողությունների կիրառում»), որտեղ ներկայացված են ուղեցույցներ և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ էականության դատողությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները՝ փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «Էական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն էականության հայեցակարգը՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ թույլատրելով վաղաժամկետ կիրառումը: Զանի որ Գործնական Գուցումներ 2-ի փոփոխությունները ներկայացնում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվության էականության սահմանման կիրառման ոչ պարտադիր ուղեցույց, այս փոփոխությունների համար ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի սահմանման անհրաժեշտություն չկա:

Ընկերությունը ներկայումս վերանայում է իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվության բացահայտումները՝ ապահովելու համապատասխանությունը փոփոխված պահանջներին:

Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)

2021 թվականի մայիսին Խորհուրդը հրապարակել է ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները, որոնք ներառում են ՀՀՄՍ 12-ի համաձայն սկզբնական ճանաչման բացառման շրջանակը, այն այլևս չի կիրառվում այն գործարքների մասով, որոնք հանգեցնում են հավասարապես հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների: Փոփոխությունները պետք է կիրառվեն այն գործարքների համար, որոնք տեղի են ունենում ներկայացված ամենավաղ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո: Ինչպես նաև, ներկայացված ամենավաղ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբում պետք է ճանաչվեն նաև հետաձգված հարկային ակտիվը (եթե առկա է բավարար հարկվող շահույթ) և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վարձակալության և ապագործարկման պարտավորությունների հետ կապված բոլոր նվազեցվող և հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար:

Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունը:

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Չուտ տոկոսային եկամուտ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Տոկոսային եկամուտ՝		
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,238,842	1,193,621
Տոկոսային եկամուտ բանկային հաշիվներից և ավանդներից	15,301	28,154
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	908	-
Այլ ակտիվներ	3,337	5,677
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	1,258,388	1,227,452
Տոկոսային ծախս՝		
Հետգնման պայմանագրեր	(1,124,359)	(905,596)
Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառություններ	(12,580)	(15,396)
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների համար	(22,075)	(23,539)
Այլ	(324)	-
Ընդամենը տոկոսային ծախս	(1,159,338)	(944,531)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	99,050	282,921

7. Կոմիսիոն վճարների գծով եկամուտներ և ծախսեր

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Կոմիսիոն վճարների գծով եկամուտներ՝		
Բրոքերային ծառայություններ	2,870,057	6,532
Դեպոզիտորական ծառայություն	751,872	17,534
Արժեթղթերի հաշիվների բացում և պահպանում	124,041	35,701
Արժեթղթերի գրանցում	96,727	77,071
Արժեթղթերի ռեեստրի վարում	81,684	80,929
Արժեթղթերի տեղաբաշխում և գնանշում	19,529	26,197
Այլ կոմիսիոն եկամուտ	15,598	3,999
Ընդամենը կոմիսիոն վճարների գծով եկամուտ	3,959,508	247,963
Կոմիսիոն վճարների գծով ծախս՝		
Գործակալական վճարներ	(817,764)	-
Դեպոզիտարիայի կողմից մատուցված ծառայություններ	(171,881)	(117,118)
Բորսայական միջորդավճար	(2,231)	(3,105)
Այլ կոմիսիոն ծախս	(402)	(5,693)
Ընդամենը կոմիսիոն վճարների գծով ծախս	(992,278)	(125,916)
Չուտ կոմիսիոն վճարների գծով եկամուտ	2,967,230	122,047

Կոմիսիոն վճարների մեջ ներառված են ասոցիացված «Գլոբալ» ՓԲԸ-ի ղեկավարության տակ գտնվող միջոցներից ստացված 555,414 հազար ՀՀ դրամ (2021: 4,945 հազար ՀՀ դրամ):

8. Առևտրային գույքի օգուտ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Չուտ օգուտ միջազգային շուկաներում թողարկված արժեթղթերի առքուվաճառքից և վերագնահատումից	9,038,462	-
Չուտ օգուտ տեղական շուկաներում թողարկված արժեթղթերի առքուվաճառքից	194,090	115,855
Չուտ վնաս արտարժույթով գործարքներից	(1,594,537)	-
Չուտ վնաս ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից	(39,403)	-
	7,598,612	115,855

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Անձնակազմի գծով ծախսեր

Անձնակազմի գծով ծախսերի մեջ ներառված են պարգևավճարներ 6,851,012 հազար ՀՀ դրամի չափով, որը վճարվել է աշխատակիցներին շուկայի ընդլայնման գործունեության և նոր բիզնես սեգմենտի զարգացման համար:

10. Վարչական ծախսեր

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Մասնագիտական ծառայություններ	67,093	22,589
Մաշվածություն	45,779	28,979
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	35,888	5,298
Գրասենյակային ծախսեր	31,086	16,933
Ներկայացուցչական ծախսեր	14,909	1,753
Գործուղում և վերապատրաստում	8,920	746
Գովազդի ծախսեր	3,254	3,844
Հաղորդակցության ծախսեր	4,017	1,623
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	-	16,100
Այլ	206	664
Ընդամենը վարչական ծախսեր	211,152	98,529

11. Շահութահարկ

Ընկերության կողմից կիրառելի դրույքաչափը շահութահարկի դրույքաչափն է՝ 18% (2021թ.՝ 18%)։ 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահութահարկի գծով ծախսերի հիմնական բաղադրիչներն են՝

	2022թ.	2021թ.
Ընթացիկ հարկ	454,995	29,652
Հետաձգված հարկ	(35,701)	1,166
Ընդամենը	419,294	30,818

Արդյունավետ տոկոսադրույքի համադրում՝

	2022թ.		2021թ.	
	Հազար ՀՀ դրամ	%	Հազար ՀՀ դրամ	%
Շահույթը՝ մինչև շահութահարկով հարկումը	2,956,531		150,029	
Հարկման դրույքաչափով հաշվարկված հարկ	532,176	18.0%	27,005	18.0%
Արտարժույթի փոխարկումից (օգուտ)/վնաս	(99,359)	(3.4%)	3,344	2.2%
Այլ (չհարկվող)/չնվազեցվող միավորներ	(13,523)	(0.5%)	469	0.4%
	419,294	14.2%	30,818	20.6%

Հետաձգված հարկի գծով շարժը ներկայացվում է ստորև՝

	2022թ.	2021թ.
Մնացորդ տարեսկզբին	(2,965)	(115,191)
Ծախսագրված շահույթում կամ վնասում	35,701	(1,166)
Ծախսագրված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	18,293	113,392
Մնացորդ տարեվերջին	51,029	(2,965)

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Շահույթահարկ (շարունակություն)

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալին՝

	2022թ. հունվարի 1	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում	2022թ. դեկտեմբերի 31
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,494	-	32,345	35,839
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	-	-	48	48
Այլ ակտիվներ	(90)	-	938	848
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(108)	-	865	757
Վարձակալություն	(4,488)	-	1,505	(2,983)
Ներդրումային արժեթղթեր	(1,773)	18,293	-	16,520
Հարկային ակտիվներ/(պարտավորություններ)	(2,965)	18,293	35,701	51,029

	2021թ. հունվարի 1	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում	2021թ. դեկտեմբերի 31
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,411	-	(917)	3,494
Այլ ակտիվներ	(52)	-	(38)	(90)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(33)	-	(75)	(108)
Վարձակալություն	138	-	(4,626)	(4,488)
Ներդրումային արժեթղթեր	(119,655)	113,392	4,490	(1,773)
2ուտ դիրք-հետաձգված շահույթահարկի գծով պարտավորություններ	(115,191)	113,392	(1,166)	(2,965)

12. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	735	3,513
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	2,978,327	30,637
Ընթացիկ հաշիվներ քլիրինգային համակարգերում	1,631,936	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	4,610,998	34,150
Նվազեցում՝ արժեզրկման կորուստների գծով պահուստ	(4,204)	(601)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,606,794	33,549

Ոչ մի մնացորդ ժամկետանց կամ արժեզրկված չէ: Արժեզրկման կորուստների գծով պահուստը ճանաչվել է ՖՀՄՍ 9 ստանդարտի ընդունման պահանջների համաձայն և հանդիսանում է փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների գծով պահուստ: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, արժեզրկման կորուստների գծով պահուստների համադրումը ըստ փուլերի ներկայացվում է ստորև՝

	2022թ.		2021թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Արժեզրկման կորուստների գծով պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	601	601	222	222
Տարվա ծախս	3,603	3,603	379	379
Արժեզրկման կորուստների գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,204	4,204	601	601

(հազար ՀՀ դրամ)

13. Ժամկետային ավանդներ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ընդամենը ժամկետային ավանդներ տեղական բանկերում	6,189	97,020

2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տեղական բանկերում պահվող ժամկետային ավանդները հանդիսանում են ՀՀ դրամով մնացորդներ մեկ տեղական բանկում 9% տոկոսադրույքով մինչև 2023 թվականը:

14. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով ստացման ենթակա գումարներ

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով ստացման ենթակա գումարները հանդիսանում են կարծաժամկետ դեբիտորական պարտքեր հայկական մեկ բանկից 11.10% միջին տոկոսադրույքով, որը ապահովված է պետական և կորպորատիվ արժեթղթերով 1,024,302 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեթղթով: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արժեզրկման ճնշված պահուստը կազմել է 267 հազար ՀՀ դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31՝ գրո):

15. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	Արժեկտրոնի տոկոսադրույք	Ժամկետայ- նություն	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ընկերության կողմից պահվող				
Կորպորատիվ պարտքային գործիքներ				
Ֆիքսված մարման ժամկետով	2.1-10.5	2023-2030	956,328	305,812
Կորպորատիվ պարտքային գործիքներ				
առանց մարման ժամկետի	3.125-3.897	N/A	48,173	-
Կորպորատիվ բաժնային գործիքներ	N/A	N/A	514,552	43,952
Փայեր ֆոնդերում	N/A	N/A	344,411	393,451
Պետական արժեթղթեր-այլ երկրներ	6.2	2030	110,888	-
ՀՀ պետական արժեթղթեր	3.95	2029	82,807	-
Ընդամենը Ընկերության կողմից պահվող			2,057,159	743,215
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված				
ՀՀ պետական արժեթղթեր	3.95-7.15	2025-2029	526,790	-
Կորպորատիվ պարտքային գործիքներ	5.8	2023	36,212	395,878
Ընդամենը հետզնման պայմանագրերով գրավադրված			563,002	395,878
Ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառություններով գրավադրված				
ՀՀ պետական արժեթղթեր	3.95	2029	881,249	-
Կորպորատիվ պարտքային գործիքներ	5.25	2023	51,537	76,754
Ընդամենը ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառություններով գրավադրված			932,786	76,754
Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			3,552,947	1,215,847

Կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերն իրենցից ներկայացնում են Հայաստանի Հանրապետությունում գործող կազմակերպությունների կողմից թողակված արժեթղթեր տարեկան արժեկտրոնային ֆիքսված տոկոսադրույքով, որը տատանվում է տարեկան 6.5% -ի և 11%-ի միջակայքում (2021թ.՝ տարեկան 5% – 11.5%) և գործում է 2023 – 2036 թթ. (2021 թ.՝ 2022 – 2023 թթ.): Այս գործիքների իրական արժեքը չափվում է՝ օգտագործելով գնահատման չափանիշ՝ հիմնված գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի զեղչված ապագա դրամական հոսքեր կամ գնանշումներ:

Ֆոնդի փայերում ներդրումները ներկայացնում են Ընկերության ասոցիացված ընկերության կառավարման ներքո գտնվող ֆոնդերում փայատիրությունները: Այս փայերը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հաշվարկվում են Ընկերության ֆոնդերի գուտ ակտիվների արժեքի բաժնեմասով:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները՝ ըստ թողարկողի երկրի, կազմում են՝

(հազար ՀՀ դրամ)

15. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ (շարունակություն)

	<u>2022թ.</u>	<u>2021թ.</u>
Հայաստան	2,202,757	1,215,847
Ռուսաստան և Բելառուս	640,752	-
Այլ երկրներ	709,438	-
Առևտրային արժեթղթեր	<u>3,552,947</u>	<u>1,215,847</u>

Ընկերությունների կամ օտարերկրյա կառավարությունների կողմից թողարկված արժեթղթերով ակտիվորեն առջուկվածառջ է իրականացվում միջազգային շուկաներում և վաճառվել են Ընկերության կողմից հաշվետու ամսաթվից հետո:

Գրավադրված ակտիվները ներկայացված են ծան. 23 և 24: Իրական արժեքի չափումները ներկայացված են ծան. 27-ում:

16. Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	<u>31 դեկտեմբերի 2022թ.</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2021թ.</u>
Ընկերության կողմից պահվող		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	1,502	148,390
Ընդամենը Ընկերության կողմից պահվող	<u>1,502</u>	<u>148,390</u>
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	8,157,158	11,065,739
Ընդամենը հետզման պայմանագրերով գրավադրված	<u>8,157,158</u>	<u>11,065,739</u>
Ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառություններով գրավադրված		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	-	101,230
Ընդամենը ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառություններով գրավադրված	<u>-</u>	<u>101,230</u>
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	<u>8,158,660</u>	<u>11,315,359</u>

Պետական պարտքային արժեթղթերն իրենցից ներկայացնում են Հայաստանի ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր տարեկան արժեկտրոնային ֆիքսված տոկոսադրույքով, որը տատանվում է 6.5%-ի և 13%-ի միջակայքում (2021թ.՝ տարեկան 6.5 – 13%) և գործում է 2023-2036 թթ. (2021 թ.՝ 2022 – 2047 թթ.): Այս գործիքների իրական արժեքը չափվում է՝ օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի զեղչված ապագա դրամական հոսքեր կամ գնանշումներ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման կորուստների գծով պահուստի շարժը՝

	<u>2022թ.</u>	<u>2021թ.</u>
Հունվարի 1-ի դրությամբ	31,366	31,398
Արժեզրկման պահուստի զուտ ծախս/(վերականգնում)	(14,494)	(32)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>16,872</u>	<u>31,366</u>

Իրական արժեքի չափումները ներկայացված են ծան. 27-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

17. Ներդրումներ ասոցիացված ընկերությունում

	Հիմնական գործունեություն	Ստեղծման վայրը և գործունեության հիմնական վայրը	Ընկերության սեփականության տոկոսի և ձայնի իրավունքի համամասնությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
			2022թ.	2021թ.
«Գլոբալ» ՓԲԸ	Ֆոնդի կառավարիչ	Երևան, Հայաստան	33%	33%

2018 թվականին Ընկերությունը ներդրում է կատարել նորաստեղծ «Գլոբալ» ՓԲԸ-ում, որի հիմնական գործունեությունը ոչ հրապարակային ֆոնդերի կառավարման ծառայություն մատուցում է:

Այս ներդրման վերաբերյալ ամփոփ ֆինանսական հաշվետվությունը ներկայացվում է ստորև, որը պատրաստվել է ասոցիացված ընկերության ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա:

	2022թ.	2021թ.
«Գլոբալ» ՓԲԸ		
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	139,559	121,490
Ընկերության բաժնեմասն ասոցիացված ընկերության տարվա Շահույթում	4,729	18,069
Ընդամենը	144,288	139,559
«Գլոբալ» ՓԲԸ		
Հասույթ	107,376	101,144
Տարվա շահույթ և այլ համապարփակ եկամուտ	18,423	50,662
Ընդամենը ակտիվներ	452,577	431,760
Ընդամենը պարտավորություններ	15,341	12,947
Սեփական կապիտալ	437,236	418,813

18. Ներդրումներ համատեղ ձեռնարկությունում

Ընկերության համատեղ ձեռնարկության մասին տեղեկատվությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված է ստորև:

Համատեղ ձեռնարկության անվանումը	Հիմնական գործունեություն	Գրանցման և գործունեության հիմնական վայրը	Ընկերությանը պատկանող սեփականության բաժնեմասի եւ ձայնի իրավունքի մասնաբաժինը	
			31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
«Ինվեսթ ին Էյ Էմ» ՓԲԸ	Խորհրդատվական ընկերություն	Երևան, Հայաստան	50%	50%
«Ինվեսթ ին Էյ Էմ» ՓԲԸ			31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբում			22,833	23,164
Ընկերության մասնաբաժինը համատեղ ձեռնարկության վնասում տարվա ընթացքում			-	(331)
Ընդամենը			22,833	22,833

Այս ներդրման վերաբերյալ ամփոփ ֆինանսական հաշվետվությունը ներկայացվում է ստորև, որը պատրաստվել է համատեղ ձեռնարկության ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա:

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
«Ինվեսթ ին Էյ Էմ» ՓԲԸ		
Տարվա վնաս և այլ համապարփակ վնաս	(6,572)	(662)
Ընդամենը ակտիվներ	39,320	45,695
Ընդամենը պարտավորություններ	226	29
Սեփական կապիտալ	39,094	45,666

(հազար ՀՀ դրամ)

18. Ներդրումներ համատեղ ձեռնարկությունում (շարունակություն)

2020թ. օգոստոսի 17-ին Արմբրոկ ԲԲԸ-ն և Հովսեփ Պատվականյանը հիմնադրեցին Ինվեսթ ին Էյ Էմ անվամբ իրավաբանական անձ, որի գրանցման հասցեն Է՝ ՀՀ, Երևան, Հանրապետության 39: Ինվեսթ ին Էյ Էմ-ի կանոնադրական կապիտալը սահմանված է 48,000 հազար ՀՀ դրամի չափով, որը բաժանված է 10,000 բաժնետոմսերի՝ յուրաքանչյուրը 4,800 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Ինվեսթ ին Էյ Էմ-ը մասնավոր խորհրդարանական ընկերություն է, որն աջակցում է ներդրողներին առաջարկներով, իսկ հայկական արտահանող ընկերություններին՝ հավանական գնորդներով: Ինվեսթ ին Էյ Էմ-ը հիմնականում զբաղվում է ստարտափ նախագծերի համար հարթակի վշակմամբ: Վերը նշված համատեղ ձեռնարկությունը սույն ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվառվում է բաժնային մասնակցության մեթոդով՝ ծանոթագրություն 3-ում ներկայացված Ընկերության հաշվապահական քաղաքականությանը համապատասխան:

19. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Վրաձակաված ակտիվների բարելավում	Հաղորդակցության սարքեր և համակարգիչներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	17,248	49,927	26,142	8,367	101,684
Փոխանցում (Ծան. 20)	8,546	-	-	-	-	8,546
Ավելացումներ	109,465	597	-	61,894	-	171,956
Օտարում միաձուլման միջոցով	-	(9,396)	-	(13,090)	(2,000)	(24,486)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	118,011	8,449	49,927	74,946	6,367	257,700
Ավելացումներ	-	1,900	-	22,362	-	24,262
վերադասակարգում	(1,714)	-	-	1,714	-	-
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	116,297	10,349	49,927	99,022	6,367	281,962
Կուտակված մաշվածություն						
2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	17,227	24,347	17,504	8,169	67,247
Մաշվածության ծախս	508	38	5,839	2,106	198	8,689
Դուրսգրումներ	-	(9,396)	-	(13,090)	(2,000)	(24,486)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	508	7,869	30,186	6,520	6,367	51,450
Մաշվածության ծախս	5,828	297	5,836	13,528	-	25,489
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,336	8,166	36,022	20,048	6,367	76,939
Չուտ հաշվեկշռային արժեք						
2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	21	25,580	8,638	198	34,437
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	117,503	580	19,741	68,426	-	206,250
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,961	2,183	13,905	78,974	-	205,023

2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 13,224 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 10,418 հազար ՀՀ դրամ):

20. Վարձակալություն

Ընկերությունը վարձակալում է գրասենյակային տարածքներ: Վարձակալության պայմանագրերը կնքվել են 10 տարի ժամկետով, և այդ ժամանակահատվածում վարձակալության պայմանագրերը չեն չեղարկվում: Ընկերության վարձակալության պարտավորություններն ապահովված են վարձակալված ակտիվների նկատմամբ վարձատուի սեփականության իրավունքով: Ընկերությունը իրավունք չունի ակտիվը վաճառել կամ գրավադրել որպես ապահովվության միջոց: Գրասենյակային տարածքների վարձակալության դեպքում Ընկերությունը պարտավոր է պահպանել այն բարեկարգ վիճակում և վարձակալության ժամկետի ավարտին վերադարձնել այդ տարածքները իրենց սկզբնական վիճակում:

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Վարձակալություն (շարունակություն)

Ստորև աղյուսակում ներկայացված են օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները և շարժը ժամանակաշրջանի ընթացքում՝

	Շինություններ	Վարձակալված ակտիվների բարելավումներ (ընթացիկ)	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	210,510	8,546	219,056
Փոխանցում (Ծան. 19)	-	(8,546)	(8,546)
Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	210,510	8,546	219,056
Ավելացումներ	-	-	-
Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	210,510	8,546	219,056
Կուտակված մաշվածություն			
Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	7,609	-	7,609
Մաշվածության ծախս	20,290	-	20,290
Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	27,899	-	27,899
Մաշվածության ծախս	20,290	-	20,290
Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	48,189	-	48,189
Հաշվեկշռային արժեք			
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	202,901	8,546	211,447
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	182,611	-	182,611
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	162,321	-	162,321
Ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա		2022թ.	2021թ.
<i>Ազդեցությունը շահույթի/(վնասի) վրա տարվա համար</i>			
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածության աճ		20,290	20,290
Ֆինանսական ծախսերի աճ (ծան. 6)		22,075	23,539
Շահույթի նվազում տարվա համար		42,365	43,829
Վարձակալության գծով պարտավորություն			
Ժամկետայնության վերլուծություն՝		2022թ.	2021թ.
1-ին տարի		34,000	34,000
2-րդ տարի		34,000	34,000
3-րդ տարի		34,000	34,000
4-րդ տարի		34,000	34,000
5-րդ տարի		34,000	34,000
6-րդ և ավել		68,000	102,000
		238,000	272,000
Նվազեցում՝ չվաստակած տոկոսային եկամուտ		(92,250)	(114,325)
		145,750	157,675
Վերլուծված որպես՝			
Ոչ ընթացիկ		132,155	145,750
Ընթացիկ		13,595	11,925
		145,750	157,675

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների համադրում

Ստորև աղյուսակում մանրամասն ներկայացվում են Ընկերության՝ ֆինանսական գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների գծով փոփոխությունները, ներառյալ կանխիկ և ոչ կանխիկ փոփոխությունները: Ֆինանսական գործունեությունից առաջացած պարտավորությունները այն պարտավորություններն են, որոնց համար դրամական միջոցների հոսքերը դասակարգվել են կամ ապագա դրամական հոսքերը կդասակարգվեն Ընկերության՝ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում որպես դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից: Վճարված տոկոսային ծախսերը դասակարգվել են որպես գործառնական գործունեություն դրամական միջոցների մասին հաշվետվությունում:

	2022թ. հունվարի 1	Տարվա ընթացքում ճանաչված	Չուտ մուտքեր /մարումներ - դրամական հոսքեր	Տոկոսային ծախս	2022թ. դեկտեմբեր 31
Վարձակալության գծով պարտավորություն	157,675	-	(34,000)	22,075	145,750
	157,675	-	(34,000)	22,075	145,750

	2021թ. հունվարի 1	Տարվա ընթացքում ճանաչված	Չուտ մուտքեր /մարումներ - դրամական հոսքեր	Տոկոսային ծախս	2021թ. դեկտեմբեր 31
Վարձակալության գծով պարտավորություն	168,136	-	(34,000)	23,539	157,675
	168,136	-	(34,000)	23,539	157,675

21. Այլ ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Աշխատակիցներին տրված վարկեր	2,128	48,347
Մատուցված ծառայությունների դիմաց ստացման ենթակա գումարներ	232,413	43,137
Արժեթղթերով գործարքների գծով դեբիտորական պարտքեր	262,724	-
Նվազեցում արժեզրկման կորուստների գծով պահուստ	(4,710)	(7,718)
	492,555	83,766
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Այլ	7,412	1,223
	7,412	1,223
	499,967	84,989

Այլ ակտիվների մեջ ներառված են ասոցիացված «Գլոբալ» ՓԲԸ-ի ղեկավարության տակ գտնվող միջոցներից ստացված 21,059 հազար ՀՀ դրամ:

Արժեզրկման կորուստների գծով պահուստը ճանաչվել է ՖՀՄՍ 9 ընդունման պահանջների համաձայն և հանդիսանում է փոփոխվող ակտիվների գծով պահուստ: Արժեզրկման կորուստների գծով պահուստի համադրումը ըստ փուլերի, ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, ներկայացված է ստորև՝

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Տարվա սկիզբ	7,718	7,538
Տարվա ծախս	(3,008)	180
Վերջնական մնացորդ տարվեվերջի դրությամբ	4,710	7,718

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Սեփական կապիտալ

2022 և 2021 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 267,150 հազար ՀՀ դրամ՝ ներկայացված յուրաքանչյուրը 1,000 դրամ արժողությամբ 267,150 սովորական բաժնետոմսերով: Սովորական բաժնետոմսերի տերերն իրավունք ունեն շահաբաժին ստանալ և ունեն մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք: Ընկերության բաժնետիրական կապիտալը վճարվել է մասնակիցների կողմից ՀՀ դրամով և նրանք ունեն շահաբաժիններ ստանալու և ՀՀ դրամով կապիտալի բաշխման ցանկացած գործընթացի մասնակցելու իրավունք: 2022 թվականին հայտարարագրվել և վճարվել են 106,860 հազար ՀՀ դրամի չափով շահաբաժիններ, մեկ բաժնետոմսի համար շահաբաժինը կազմում է 400 ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 240,435 հազար դրամ և մեկ բաժնետոմսի համար շահաբաժինը կազմում է 900 ՀՀ դրամ):

2022 և 2021 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության բաժնետերերն են՝

	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	Վճարված բաժնետիրակ ան կապիտալ	Ընդամենը վճարված կապիտալի %	Վճարված բաժնետիրակ ան կապիտալ	Ընդամենը վճարված կապիտալի %
Արամ Կայֆաջյան	115,943	43.39%	115,943	43.39%
«ԶԵՐՄԱՆ ԶՈՔԱԶԻՎԱՆ ԹՐԵՅԴԻՆԳ» ՍՊԸ	66,750	24.99%	72,934	27.30%
Աշոտ Չաղարյան	24,328	9.11%	27,000	10.11%
Այլ բաժնետերեր	60,129	22.51%	51,273	19.20%
	267,150	100.00%	267,150	100.00%

Բաժնետերերի միջև բաշխման ենթակա պահուստները հավասար են չբաշխված շահույթի կուտակային գումարին՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Չբաշխվող պահուստներն իրենցից ներկայացնում են պահուստային ֆոնդ, որը ստեղծված է համաձայն կանոնակարգային պահանջների՝ ընդհանուր ռիսկերի, այդ թվում՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի և այլ պայմանական ռեպերի համար: Պահուստային ֆոնդը ձևավորվել է ըստ Ընկերության կանոնադրական պահանջների, որտեղ սահմանված է այս նպատակներով պահուստի ձևավորում՝ կանոնադրական կապիտալի ոչ պակաս, քան 15%-ի չափով:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով պահուստը բաղկացած է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունից, բացառությամբ այն ռեպերի, երբ ակտիվների ապաճանաչվում են շահույթ կամ վնաս փոխանցվելիս:

23. Հետզնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ

Ընկերությունն ունի գործարքներ հետզնման կամ հակադարձ հետզնման համաձայնագրերով: Հետզնման համաձայնագրերով փոխառություն տրված կամ վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին Ընկերության կողմից ստացած կանխիկ դրամի փոխարեն: Այս ֆինանսական ակտիվները կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել գործընկերների կողմից Ընկերության կողմից պարտավորությունների չկատարման (դեֆոլտի) բացակայության դեպքում, սակայն գործընկերը պարտավորվում է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ավարտին: Ընկերության սահմանմամբ այդ արժեթղթերի գծով բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվել են և այդ իսկ պատճառով դրանք չեն ապաճանաչվել: Այս գործարքներն իրականացվում են այն պայմաններով, որոնք ընդունված են ստանդարտ վարկավորման և արժեթղթերի փոխառության ու վարկային գործունեության ժամանակ, ինչպես նաև այնպիսի փոխանակման գործարքներում, որտեղ Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես միջնորդ:

Հետզնման պայմանագրեր

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հետզնման պայմանագրերով փոխանցված և գրավադրված՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող սեփական ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը (Ծան. 16)	8,157,158	11,065,739
Հետզնման պայմանագրերով փոխանցված և գրավադրված՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող սեփական ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը (Ծան. 15)	563,002	395,878
Ընդամենը հետզնման պայմանագրերով փոխանցված և գրավադրված ֆինանսական ակտիվներ	8,720,160	11,461,617
Հետզնման պայմանագրերով հայկական բանկերի կողմից պարտավորություններ	8,309,880	10,677,662

(հազար ՀՀ դրամ)

24. Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Վարկեր և օվերդրաֆթներ հայկական բանկերից	887,418	163,692
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	887,418	163,692

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների տարեկան ֆիքսված տոկոսադրույքը տատանվում է 2.75%-ից 4.9%-ի միջակայքում, ժամկետայնությունը՝ 2023թ. հունվարից մինչև 2023թ. սեպտեմբերը (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 0.52%-ից 9.45%, ժամկետայնությունը՝ 2022թ. փետրվարից մինչև 2022թ. դեկտեմբեր): Այս պարտավորությունների արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամ և ԱՄՆ դոլար: Ստորագրված պայմանագրերի համաձայն օվերդրաֆթը հասանելի է մինչև 2023 թվականը:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների դիմաց գրավադրված ֆինանսական ակտիվները, որոնք արտահայտված են պետական և կորպորատիվ պարտատոմսերով, 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել են 932,786 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31՝ 177,984 հազար դրամ): (Ծան.15,16)

25. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ՝		
Պարտավորություններ աշխատավարձի մասով	2,419,071	-
Արձակուրդի հաշվեգրում	199,107	19,408
Կրեդիտորական պարտավորություններ	176,824	12,136
	2,795,002	31,544
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ՝		
Ներդրումային ընկերություններից ստացված կանխավճարներ	400,466	-
Հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ	63,706	11,725
Վճարման ենթակա հարկ, բացառությամբ շահութահարկի	736,040	8,372
Այլ	2,037	-
	1,202,249	20,097
Ընդամենը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,997,251	51,641

26. Ռիսկերի կառավարում

Ընդհանուր նկարագրություն

Ռիսկերի կառավարումը կարևորագույն դեր է խաղում Ընկերության գործունեության համար և հանդիսանում է որոշիչ բաղադրիչ Ընկերության գործառնական գործունեության համար: Ընկերության գործունեությանը բնորոշ են մի շարք ռիսկեր, ինչպիսիք են՝ շուկայական, պարտքային, իրացվելիության ռիսկերը, ինչպես նաև՝ գործառնական, իրավաբանական և վարկանիշային ռիսկերը:

ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնք ենթարկվում է Ընկերությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն փորձն արտացոլելու նպատակով: Ընկերությունը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի մասին հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Ընկերության ներքին փաստաթղթերը, որոնք սահմանում են Ընկերության էական ռիսկերի բացահայտման, կառավարման և սթրես-թեստավորման ընթացակարգերն ու մեթոդաբանությունները, հաստատվել են Ընկերության լիազորված կառավարման մարմինների կողմից՝ համաձայն ՀՀ ԿԲ կողմից ընդունված կանոնակարգերի և առաջարկությունների:

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ընդհանուր նկարագրություն (շարունակություն)

Բաժնետերերը պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար: Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Ընկերության գործունեության իրականացումն ապահովելու համար:

Գործադիր տնօրենը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն բաժնետերերին:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Ընկերության ներսում: Ընկերությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Ընկերության նկատմամբ: Ընկերությունը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր պարտքային ռիսկերը կառավարելու նպատակով (և՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների, և՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար):

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը սովորաբար արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների գումարներում: Հավանական պարտքային ռիսկերի նվազեցման նպատակով ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր զուտանցման ազդեցությունը նշանակալի չի:

Վարկային որակ ըստ ֆինանսական ակտիվների դասի

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է Ընկերության կողմից՝ հիմք ընդունելով արտաքին վարկանշային համակարգ: Չվարկավճած ռիսկերը դասակարգվում են «Ստանդարտ դաս»-ում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նրանք արժեզրկված են:

2022 և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվել են «Ստանդարտ դաս»-ում և ներառվել են փուլ 1-ում ԱՊԿ հաշվարկի նպատակներով:

Ստորև աղյուսակը ներակայացնում է Ընկերության կոնտրագենտների գնահատման համակարգի և արտաքին վարկանշման մասնամասները 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալության վարկանիշ	Ներքին վարկանշման նկարագրություն	ԴՀ
Aaa-ից A3	Բարձր դաս	0-0.09%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ	0.1-4.3%
Caa1-ից Ca	Ստանդարտից ցածր դաս	14.0%
C	Արժեզրկված	100%

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

<i>Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալության վարկանիշ</i>	<i>Ներքին վարկանշման նկարագրություն</i>	<i>ԴՀ</i>
Aaa-ից A3	Բարձր դաս	0-0.05%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ	0.02-3.2%
Caa1-ից Ca	Ստանդարտից ցածր դաս	9.7%
C	Արժեզրկված	100%

Ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ ակնկալվող վարկային կորստի պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	Այլ ֆինանսական ակտիվներ	Ընդամենը
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,398	222	-	7,538	39,158
Կորուստների գծով պահուստի զուտ ծախս/(հակադարձում)	(32)	379	-	180	527
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,366	601	-	7,718	39,685
Կորուստների գծով պահուստի զուտ ծախս/(հակադարձում)	(14,494)	3,603	267	(3,008)	(13,632)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,872	4,204	267	4,710	26,053

Իրացվելության ռիսկ և համապատասխան կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություն կունենա իր այն ֆինանսական պարտավորությունները կատարելիս, որոնց մարումը նախատեսվում է կատարել կանխիկով կամ այլ ֆինանսական ակտիվներով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Ընկերությունը ձգտում է պահպանել իրացվելության կառավարումը՝ դրամական միջոցների հոսքերի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- ▶ դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ▶ պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- ▶ պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

- ▶ բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- ▶ իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- ▶ օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնությունը՝ հիմնված պայմանագրային չգեղջված մարման պարտավորությունների վրա:

	31 դեկտեմբերի 2022թ.					Ընդամենը
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	8,322,629	-	-	-	-	8,322,629
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	888,742	-	-	-	-	888,742
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,833	5,667	25,500	136,000	68,000	238,000
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,419,072	-	375,930	-	-	2,795,002
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	11,633,276	5,667	401,430	136,000	68,000	12,244,373

	31 դեկտեմբերի 2021թ.					Ընդամենը
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	10,694,044	-	-	-	-	10,694,044
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	167,784	-	-	-	-	167,784
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,833	5,667	25,500	136,000	102,000	272,000
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	31,544	-	-	31,544
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	10,864,661	5,667	57,044	136,000	102,000	11,165,372

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից տույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ, իրավական հետևանքներ կամ հանգեցնել ֆինանսական վնասների: Ընկերությունը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան արձագանքի միջոցով Ընկերությունը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ տարանջատում, մուտքի թույլտվության, համադրման և հաստատման գործընթացներ, աշխատակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտ:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Ընկերությունը կառավարում է իր շուկայական ռիսկը՝ հեջավորելով դիրքերը: Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է Ընկերության հիմնական պարտքային ռիսկերը իրենց հաշվեկշային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական տարածքների 2022 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	Հայաստան	Ռուսաստան և Բելառուս	Այլ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,948,588	26,269	1,631,937	4,606,794
Ժամկետային ավանդներ	6,189	-	-	6,189
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացման ենթակա գումարներ	995,337	-	-	995,337
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	2,202,757	640,752	709,438	3,552,947
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	8,158,660	-	-	8,158,660
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	995,337	-	-	995,337
	14,655,178	781,746	2,375,558	17,812,482
Պարտավորություններ				
Հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	8,309,880	-	-	8,309,880
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	887,418	-	-	887,418
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,552,936	242,066	-	2,795,002
	11,750,234	242,066	-	11,992,300
	2,904,944	539,680	2,375,558	5,820,182

2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ երկրներն են՝ Միացյալ Թագավորություն և Կիպրոս:

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր մնացորդները գտնվում են Հայաստանում:

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Գնային ռիսկեր

2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի շուկայական պայմանների փոփոխությունների նկատմամբ զգայուն բաժնային գործիքներ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկն առաջանում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքի փոփոխությունները ազդեցություն կունենան ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ իրական արժեքի վրա: Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների զգայունությունը (հաշվարկն իրականացվել է գործիքների տևողության հիման վրա) տոկոսադրույքի հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ, մյուս բոլոր փոփոխականները պահպանում են կայունությունը:

Արժույթ	Ջուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022 թ.		
	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 2022 թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2022 թ.</i>
Հայկական դրամ	3.18%	(558)	(752,087)
ԱՄՆ Դոլար	2.18%	(270,738)	-

Արժույթ	Ջուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2021 թ.		
	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2021 թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային զգայունություն 2021 թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2021 թ.</i>
Հայկական դրամ	3.18%	558	752,087
ԱՄՆ Դոլար	2.18%	270,738	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն այն ռիսկն է, երբ ակտիվի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության արդյունքում:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է այն արժույթները, որոնց մասով Ընկերությունը ենթարկվում է ռիսկի 2022 և 2021 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իր դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և կանխատեսվող դրամական հոսքերի գծով: Այս վերլուծությունը հաշվարկում է ՀՀ դրամի նկատմամբ արտարժույթի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր շարժի ազդեցությունը, շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում այլ փոփոխականների հաստատուն մնալու դեպքում: Բացասական գումարն արտացոլում է հավանական զուտ նվազումը շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում, իսկ դրական գումարը՝ հավանական զուտ աճը:

Հազար ՀՀ դրամ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2022թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2022թ.	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2021թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2021թ.
Արժույթ				
Եվրո	21.3%	64,393	8.5%	(453)
Եվրո	-21.3%	(64,393)	-8.5%	(453)
ԱՄՆ դոլար	12.6%	595,913	5.0%	(10,417)
ԱՄՆ դոլար	-12.6%	(595,913)	-5.0%	(10,417)
Ռուբլի	18.6%	21,832	15.0%	(114)
Ռուբլի	-18.6%	(21,832)	-15.0%	114

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը տրամադրում է իր ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն, որոնք սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են իրական արժեքով, խմբավորվում են մակարդակներ 1-ից 3-ում, հիմք ընդունելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանը: Մակարդակները ներկայացվում են ստորև՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված);
- ▶ Մակարդակ 2 - մակարդակ 1-ում նշված գներից տարբերվող ելակետային տվյալները, որոնք ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող) դիտարկելի են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով, և
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

ա) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ժամկետային ավանդները, հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացման ենթակա գումարները, այլ ֆինանսական ակտիվները, հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարները և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունները իրացվելի են կամ ունեն կարճ մարման ժամկետ (մինչև երեք ամիս), հետևաբար, ենթադրվում է, հաշվեկշռային արժեքները մոտ են դրանց իրական արժեքներին:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության գծով պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդները՝ կիրառելով շուկայական տոկոսադրույքները, որոնք Ընկերությունը պետք է վճարեր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ նմանատիպ ժամկետներով և նմանատիպ ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար անհրաժեշտ միջոցները, որոնց արժեքը նման է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների արժեքին

բ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	3,552,947	-	3,552,947
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	8,158,660	-	8,158,660

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	1,215,847	-	1,215,847
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	11,315,359	-	11,315,359

ՀՀ պետական արժեթղթերը դասակարգվել են մակարդակ 2-ում, քանի որ դրանք գնահատվել են օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդներ, այն դրույքաչափով, որը արտացոլում է շուկայի եկամտաբերությունը որոշակի ժամականահատվածում մինչև մարման ժամկետը: Իրական արժեքի որոշման համար օգտագործվող գնահատման մեթոդներն ու տեխնիկաները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատ:

ՀՀ-ում թողարկված կորպորատիվ արժեթղթերը և ֆոնդերի փայերը դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ 2-ում, քանի որ դրանք չափվում են ոչ ակտիվ շուկայում գնանշվող գներով:

Արտերկրում թողարկված արժեթղթերի իրական արժեքը դասակարգվում է մակարդակ 2-ում, ինչը հիմնված է միջազգային շուկայում գնանշված գների վրա, բացառությամբ որոշ արժեթղթերի, որոնք թողարկվել են հիմնականում Ռուսաստանի կողմից, որոնք չափվում են գնման գնով գնանշված գների բացակայության պատճառով և որոնք դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ 2-ում: Զանի որ արժեթղթերի գնումն իրականացվել է տարեվերջին մոտ, ղեկավարությունը կարծում է, որ այս արժեթղթերի իրական արժեքը մոտ է գնման գնին:

(հազար ՀՀ դրամ)

28. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը, կախված ակնկալվող փոփոխատուցումից կամ մարումից: Ընկերության պայմանագրային չզեղչված մարումների պարտավորությունները ներակացված են Ծան. 26-ում. Ռիսկերի կառավարում:

	2022թ.			2021թ.		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Ավելի քան մեկ տարի	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Ավելի քան մեկ տարի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,606,794	-	4,606,794	33,549	-	33,549
Ժամկետային ավանդներ	6,189	-	6,189	-	97,020	97,020
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերով ստացման ենթակա գումարներ	995,337	-	995,337	-	-	-
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,552,947	-	3,552,947	1,215,847	-	1,215,847
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	8,158,660	-	8,158,660	11,315,359	-	11,315,359
Ներդրում ասոցիցիացված ընկերությունում	-	144,288	144,288	-	139,559	139,559
Ներդրում համատեղ ձեռնարկությունում	-	22,833	22,833	-	22,833	22,833
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	205,023	205,023	-	206,250	206,250
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	162,321	162,321	-	182,611	182,611
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	51,029	51,029	-	-	-
Ընթացիկ շահույթահարկի գծով ակտիվներ	-	-	-	1,697	-	1,697
Այլ ակտիվներ	499,967	-	499,967	36,906	48,083	84,989
Ընդամենը	17,819,894	585,494	18,405,388	12,603,358	696,356	13,299,714
Հետզնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	8,309,880	-	8,309,880	10,677,662	-	10,677,662
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	887,418	-	887,418	163,692	-	163,692
Ընթացիկ շահույթահարկի գծով պարտավորություններ	471,717	-	471,717	-	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	2,965	2,965
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	13,595	132,155	145,750	11,925	145,750	157,675
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,997,251	-	3,997,251	51,641	-	51,641
Պահուստներ	-	27,677	27,677	-	27,677	27,677
Ընդամենը	13,679,861	159,832	13,839,693	10,904,920	176,392	11,081,312
Չուստ	4,140,033	425,662	4,565,695	1,698,438	519,964	2,218,402

29. Կապիտալի կառավարում

Ընկերության կապիտալի կառավարման նպատակով կապիտալը ներառում է թողարկված կապիտալը, ՀՀ Կենտրոնական բանկի բաժնետերերին վերագրվող սեփական կապիտալի բոլոր այլ պահուստները և գույտ պարտքը: Չուստ պարտքը սահմանվում է որպես փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հանրագումար՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հանելուց հետո: Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակն է առավելագույնի հասցնել բաժնետիրական արժեքը:

(հազար ՀՀ դրամ)

29. Կապիտալի կառավարում (շարունակություն)

Ղեկավարությունը ձգտում է պահպանել բավարար կապիտալ բազա Ընկերության գործառնական և ռազմավարական կարիքները բավարարելու և շուկայի մասնակիցների վստահությունը պահպանելու համար: Դա ձեռք է բերվում դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման միջոցով, Ընկերության հասույթի և շահույթի և երկարաժամկետ ներդրումային պլանների մշտադիտարկմամբ, որոնք հիմնականում ֆինանսավորվում են Ընկերության գործառնական դրամական հոսքերից: Այսպիսի միջոցառումներով Ընկերությունը ձգտում է հասնել շահույթի կայուն աճի: Կապիտալի կառավարման մասով Ընկերության մոտեցումը տարվա ընթացքում չի փոփոխվել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը Ընկերության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների՝ Ընկերությունը պետք է ապահովի 100,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2021թ.՝ 100,000 հազար ՀՀ դրամ): 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը համապատասխանում է կապիտալի նվազագույն պահանջներին:

30. Պայմանական պարտավորություններ

ա) Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափերը հիմնականում դեռևս հասանելի չեն: Ընկերությունը չունի իր գործունեության դադարեցման, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորության ամբողջական ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ նշանակալի բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

բ) Դատական վարույթներ

Ընկերությունը ներգրավված չի դատական վարույթներում, որոնք կարող են նշանակալի ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

գ) Հարկում

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

31. Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմեր են հանդիսանում բաժնետերերը, առանցքային ղեկավար անձնակազմը և Ընկերության ասոցիացված կազմերպության կողմից կառավարվող ֆոնդերը:

2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Արամ Կայֆաջյանը, որը նաև Ընկերության գործադիր տնօրենն է: Արամ Կայֆաջյանի հետ գործարքները ներկայացված են «Առանցքային ղեկավար անձնակազմ» բաժնում ստորև:

